З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, УКРАЇНО!

НАРОДНА АРМІЯ
23 серпня, 2017
#34 (5514)

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ
СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«ОБОРОННА РЕФОРМА БЕЗПРЕЦЕДЕНТНА ЗА МАСШТАБОМ І Є НЕЗВОРОТНОЮ»

стор. 4-5

МУСИМО ПЕРЕМОГТИ!

Саме тепер відбувається друге народження справжньої Української держави, патріотично потужної, умотивованої до єдності й високомобілізованої до опору ворогам самого її існування. Українці змогли фактично наново створити нове військо. І поки на Сході країни гинули наші найкращі хлопці, Україна здобувала безвіз, вигравала й проводила «Євробачення», наші урядовці й депутати розробляли та ухвалювали стратегічні рішення з модернізації країни. Ми стали дорослішими, свідомішими, ми отримали важливі уроки, але заплатили за цю науку дуже дорого й продовжуємо сплачувати — життями наших патріотів.

Окупанти вважали, що від одного удару їхнього чобота Україна впаде, немов картковий будиночок. Але нічого в них не вийшло. Нині зростає українська міць — духовна, економічна та військова. Ми впевнені в нашому успішному майбутті, так само як були впевнені в цьому герої Небесної сотні, тисячі звитяжців в АТО. Агресор, чий лад тримається на багнетах і патологічному зомбуванні суспільства, ніколи не переможе народу, об'єднаного природним прагненням свободи.

ПЕТРО ПОРОШЕНКО: «...НАЙВАЖЧЕ ВЖЕ ПОЗАДУ, АЛЕ «ТОЧКУ НЕПОВЕРНЕННЯ» ЩЕ НЕ ПРОЙДЕНО»

ПРЕЗИДЕНТ НАГОЛОСИВ НА ВАЖЛИВОСТІ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ПЕРЕД ЗОВНІШНІМИ ТА ВНУТРІШНІМИ ЗАГРОЗАМИ

«Ви бачите, що зміни відбуваються, незважаючи на те що всім нелегко. Але я можу твердо наголосити: найважче вже позаду. Країна витримала ці випробування. Український народ із честю продемонстрував свою здатність об'єднатися, протистояти агресору й в умовах війни забезпечити ефективний розвиток», — сказав Президент під час відкриття оновленої обласної дитячої лікарні в Кропивницькому в рамках робочої поїздки на Кіровоградщину, повідомляє прес-служба глави держави.

Водночас Петро Порошенко зазначив, що «точку неповернення» ще не пройдено. «Відкотити назад нас можуть як спровоковане Росією відновлення гарячої фази війни, так і дії політиків-популістів, які, дестабілізуючи ситуацію всередині країни, здатні звести нанівець усі наші зусилля. Вони ладні змарнувати все те, що люди вистраждали протягом останніх років», — сказав Президент.

«Відкотити назад нас можуть як спровоковане Росією відновлення гарячої фази війни, так і дії політиків-популістів»

Глава держави акцентував увагу на тому, що такі дії з деморалізації суспільства є небезпечними, і підкреслив, що робить усе від нього залежне, аби не допустити цього сценарію.

Президент також наголосив на важливості здійснення пенсійної реформи. Водночас він зазначив, що сьогодні Україна демонструє економічне зростання, що стало можливим завдяки здійсненню рішучих реформ.

«Унаслідок детінізації та боротьби з корупцією зросли надходження в Державний бюджет, які дали змогу спрямувати частину коштів не тільки на обороноздатність, а й на підвищення соціальних стандартів», — сказав глава держави. Він нагадав, що це дало змогу підняти мінімальну заробітну плату до 3200 грн. «Якщо зростає заробітна платня, точно мають зростати пенсії», — сказав Петро Порошенко. Він також повідомив, що наслідком боротьби з корупцією й зменшення податкового тиску стало зростання надходжень у Пенсійний фонд.

«Це головна позиція, як і після проведення восени цього року пенсійної реформи, яка відбувається заради справедливості. Хто має більший стаж, той має отримувати більші пенсії. Це нормально. Це правильно. Цьому немає жодної альтернативи», — підкреслив глава держави й висловив переконання, що його пропозиції стосовно пенсійної реформи, які вже підтримала Національна рада реформ, підтримає Верховна Рада України.

***

Під час робочої поїздки до Кіровоградської області Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко відвідав полк спеціального призначення та підрозділ протиповітряної оборони, де ознайомився із наявними засобами ППО та практичними діями особового складу під час виконання заходів боротьби з безпілотними апаратами.

«ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ РІК ВІД РОКУ СТАЄ ДЛЯ НАС ДЕДАЛІ БІЛЬШИМ СВЯТОМ»

Президент України Петро Порошенко під час робочої поїздки на Кіровоградщину

За словами Петра Порошенка, у відповідь на агресію Росії було створено окремий вид Збройних Сил України — Сили спеціальних операцій, основу яких становлять герої-військові, також і військові 3-го окремого полку спеціального призначення в Кропивницькому.

«Дуже високо ціную внесок Кропивницького й Кіровоградщини в захист країни від воєнної агресії. Прикметно, що троє із шести учасників АТО, яких сьогодні нагороджено, народилися вже за часів незалежної України. Молоде покоління українців, яке народилося за часів незалежної України, добре захищає наш суверенітет, територіальну цілісність, незалежність», — підкреслив глава держави під час робочої поїздки на Кіровоградщину.

Президент нагадав, що Сили спеціальних операцій і 3-й полк брали участь у найважчих моментах воєнної агресії: обороні донецького аеропорту, яка почалася з операції, здійсненої під керівництвом командира полку Героя України Олександра Трепака; забезпеченні виходу українських сил із Дебальцевого; операції в Луганську та на Савур-Могилі; бойових діях у Бахмуті; визволенні Слов'янська, Краматорська, Маріуполя, Мар'їнки, зазначено на сайті глави держави.

«Згадайте, три з половиною — чотири роки тому, на жаль, для багатьох святкування Дня незалежності було лише ще одним вихідним днем. І незалежність не зачіпала щось тут, у серці. Країна була роз'єднана й слабка. За ці три роки ми пройшли величезну дистанцію», — сказав Петро Порошенко.

Так, за останні роки вдалося побудувати нову армію, відбувається децентралізація, створено нову поліцію, поліпшено роботу спецслужб. За словами глави держави, російська агресія згуртувала українців в єдину політичну націю.

«Ми пізнали реальну ціну справжньої свободи. І День незалежності рік від року стає для нас дедалі більшим святом. Тому що він знаменує і повторне наше народження, і воскресіння наших мрій, і новизну нашої держави», — наголосив Президент.

У ЛИХУ ГОДИНУ ПІЗНАЮТЬСЯ СПРАВЖНІ ДРУЗІ

Глава держави повідомив про приїзд у Київ із нагоди Дня незалежності України міністрів оборони країн-партнерів

«Для спільного святкування 26-ї річниці незалежності України до нас у Київ символічно прибудуть міністри оборони наших країн-партнерів та Міністр оборони Сполучених Штатів Америки Джеймс Меттіс — наш великий друг», — заявив Президент та висловив упевненість, що переговори, які відбудуться під час візиту очільника Пентагону, «будуть мати надзвичайно важливе значення для укріплення обороноздатності нашої держави», повідомляє прес-служба глави держави.

«У лиху годину пізнаються справжні друзі», — сказав Петро Порошенко.

Він також підкреслив, що, «поєднуючи військові та дипломатичні зусилля для захисту країни від найбільшої армії на континенті, якою є російські збройні сили, із наполегливою роботою з реформування країни, ми закладаємо фундамент успішної України з успішними українцями».

«Упевнений, що нас зараз ніхто не зупинить на нашому шляху до успіху. Ми переможемо в цій боротьбі. Все точно буде добре», — підкреслив Петро Порошенко.

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ: «ПОТРІБНО ПОСИЛИТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ТОРГІВ У РАМКАХ ДЕРЖЗАКУПІВЕЛЬ ТА ВИРОБНИКІВ ЗА НЕЯКІСНУ ПРОДУКЦІЮ»

З такою ініціативою виступив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак під час засідання Кабінету Міністрів.

— Уряд зробив усе можливе, аби процес державних закупівель став максимально прозорим. — Але нам іще потрібно внести зміни до законодавства щодо посилення відповідальності компаній, які беруть участь у держзакупівлях.

За словами Міністра оборони України, недобросовісні учасники зривають торги й терміни проведення закупівель.

— Окрім цього, варто підвищити відповідальність за неякісне надання послуг і продукції, — наголосив генерал армії України Степан Полторак.

У відповідь на ініціативу Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман дав доручення провести координаційну нараду, визначити обсяг робіт і підготувати пропозиції щодо внесення змін до відповідного законодавства.

УЧАСНИКАМ МАРШУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ВРУЧАТЬ ПАМ'ЯТНУ МЕДАЛЬ

У Головному управлінні розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України під керівництвом полковника Дмитра Марченка розроблено пам'ятну медаль «Учасник військового параду»

Пам'ятна медаль, виготовлена з жовтого металу, має форму кола діаметром 32 мм. На її лицьовій стороні — військовослужбовець, який умовно ділить аверс на дві частини, де зліва зображено бойові дії, а справа — вулицю Героїв Небесної Сотні як символ незламності наших воїнів. У верхній частині розміщено напис «Незалежність».

На зворотному боці медалі зображено емблему Міністерства оборони України, під якою напис «УЧАСНИК ВІЙСЬКОВОГО ПАРАДУ».

Пам'ятна медаль вручатиметься військовослужбовцям парадних розрахунків, які крокуватимуть Хрещатиком на Марші Незалежності.

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ — НАШЕ ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ»

Відповідно до рішення Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України, поступово підвищується рівень грошового забезпечення військовослужбовців.

— Уже з 1 вересня розмір виплат за участь в антитерористичній операції на лінії бойового зіткнення становитиме 10 тис. грн на місяць, на другій лінії — 4,5 тис. грн. Станом на кінець 2016 року розміри цих доплат становили 4 тис. 200 грн та 1 тис. 200 грн відповідно, — сказав Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак.

Також підвищено грошове забезпечення військовослужбовцям Сил спеціальних операцій, Високомобільних десантних військ ЗС України та морської піхоти.

— Збільшено виплати сержантському складу Збройних Сил та військовослужбовцям, які мають вузькопрофільний фах, зокрема танкістам та артилеристам, — повідомив глава оборонного відомства й зауважив: — Значно збільшено розмір одноразової грошової допомоги в разі загибелі, інвалідності або втрати працездатності військовослужбовців під час виконання бойових завдань.

Зазначену роботу заплановано здійснювати й надалі.

ЗБІЛЬШЕННЯ МІНІМАЛЬНОГО ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У 2017 РОЦІ ДЛЯ:

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«ОБОРОННА РЕФОРМА — БЕЗПРЕЦЕДЕНТНА ЗА МАСШТАБОМ І Є НЕЗВОРОТНОЮ»

НАПЕРЕДОДНІ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ МИ ЗУСТРІЛИСЯ З ГЛАВОЮ ОБОРОННОГО ВІДОМСТВА ГЕНЕРАЛОМ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАНОМ ПОЛТОРАКОМ ІЗ ТИМ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ, ЧИМ ЖИВЕ ОПЛОТ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ — УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО

— Шановний Степане Тимофійовичу, розкажіть, будь ласка, про головні успіхи й практичні результати реформування Збройних Сил України. Які сфери діяльності потребують найбільшої уваги та зусиль?

— Подальше зміцнення обороноздатності України можливе лише через упровадження радикальних змін. І розпочата оборонна реформа безпрецедентна за масштабом та амбіціями в історії нашого війська. Вона вже набула необхідного темпу та є незворотною. Її дорожня карта — Стратегічний оборонний бюлетень України, що визначив шляхи реалізації положень Стратегії національної безпеки, Воєнної доктрини та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони держави.

Рік тому ми сформували Комітет реформ Міністерства оборони та Збройних Сил, нині вдосконалюємо механізм аналізу й контролю перетворень, які нам допомагають утілювати радники й експерти з країн НАТО, представники Проектного офіса реформ і Ради волонтерів.

За стандартами НАТО й за участі інструкторів Альянсу вишколено 28 повноцінних бойових підрозділів

Дуже важливо, що вдається суттєво вдосконалювати законодавчу базу оборонної реформи. Насамперед відновлено зовнішньо-політичний пріоритет держави щодо вступу в Північноатлантичний Альянс. Усі елементи оборонної реформи узгоджено з планами реформ уряду та завданнями Президента України. Крім того, запроваджено дієвий механізм демократичного цивільного контролю над Збройними Силами.

Варто відзначити, що ухвалені закони, розпорядження, укази в оборонній сфері стосуються передусім якісної підготовки держави до оборони, поліпшення ефективності військового управління, створення Високомобільних десантних військ, Сил спецоперацій, Об'єднаного оперативного штабу, підняття рівня соціальних і правових гарантій військовиків.

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак

Водночас неможливо повністю й одразу уникнути недоліків у роботі відомства та Збройних Сил у цілому. Головне — ми їх бачимо, своєчасно реагуємо та нейтралізуємо проблеми. На сьогодні є п'ять основних завдань, на яких необхідно зосередити зусилля.

Передусім це реалізація продуманої кадрової політики. Для цього вже збільшено грошове утримання військовослужбовців, особливо тих, які виконують завдання в районі проведення АТО. Роботу за цим напрямком ми плануємо продовжувати й надалі. Також прийнято рішення про збільшення фінансування для будівництва житла. Спрямовано додаткове фінансування для поліпшення системи відбору та підготовки сержантського складу.

Другим пріоритетним завданням, яке стоїть перед нами сьогодні, є забезпечення збалансованого підходу у використанні фінансових і матеріальних ресурсів. У цьому контексті ухвалено спільне рішення про об'єднання Багатонаціонального об'єднаного координаційного комітету з питань військового співробітництва та оборонного реформування з Комітетом реформ. Окрім того, буде створено Центр управління змінами для фахового моніторингу та оцінки успішності реформ.

Також основні зусилля нині спрямовуються на вступ України в НАТО. Утім нам необхідно провести ще багато реформ перед входженням до колективної системи безпеки. Ми відчуваємо велику підтримку з боку країн — членів Альянсу. А наші партнери своєю чергою бачать наші прагнення та суттєві досягнення в реформуванні українського оборонного сектору.

Серед першочергових завдань, які необхідно реалізувати в доволі короткі терміни, є забезпечення Збройних Сил необхідним озброєнням, військовою і спеціальною технікою. Керівництво держави ухвалило рішення та надало 1,4 млрд гривень для будівництва заводу боєприпасів.

Також надано ресурс для налагодження серійного випуску танка «Оплот», ракетного комплексу «Вільха», засобів протиповітряної оборони, радіоелектронної боротьби тощо.

І, звісно, потрібно продовжувати розвивати та вдосконалювати оборонну інфраструктуру. Тому, відповідно до перспективного плану, в кожній бригаді буде побудовано гуртожитки для контрактників. Окрім того, продовжується облаштування навчальних центрів, полігонів та інших військових об'єктів.

— Нове військо потребує офіцерів нової формації як за рівнем фахової підготовки, так і за рівнем свідомості. Якими темпами відбувається реформування у військовій освіті?

— Наш пріоритет — кардинальна зміна системи підготовки офіцерів оперативно-тактичного та оперативно-стратегічного рівнів. У цьому питанні вже є відповідні зрушення, але ще не всі проблеми в підготовці до кінця розв'язано. Переконаний, нам треба припинити практику підготовки офіцерів у навчальних класах та аудиторіях. Вони мають готуватися під час практичних занять і навчань на полігонах. Також одним з основних завдань є ретельний та якісний відбір офіцерів на навчання. Відбирати тих, хто має достатній рівень підготовки та знань, хто здатний приймати рішення. Саме з таких особистостей ми маємо формувати нового командира, який буде авторитетом для особового складу та якого поважають і цінують.

Ми повинні продовжити приведення якості, змісту й технологій навчання військових фахівців у відповідність до сучасних завдань Збройних Сил України, максимально використовуючи досвід антитерористичної операції, передові методики вишколу армій — країн НАТО.

Вважаю пріоритетним удосконалення системи профпідготовки сержантів як важливої сучасної категорії військових кадрів.

Тут важливо сказати й про те, що стосовно всіх показників — кількості навчань із бойовою стрільбою, нальоту екіпажів літаків, наплаваності команд кораблів — досягнуто результатів, про які раніше тільки мріяли. Тут маємо очевидні та якісні зміни. За стандартами НАТО й за участі

інструкторів Альянсу вишколено 28 повноцінних бойових підрозділів.

Інша запорука поступу в готовності військ — розвиток навчальної бази, насамперед полігонів. Це розбудова інфраструктури військових полігонів, таких, як «Широкий Лан», створення сучасних навчальних центрів у Яворові, Сил спеціальних операцій у Бердичеві.

— Наскільки ключовим для вирішення конфлікту на Донбасі є питання надання США Збройним Силам України летальної зброї?

— Безсумнівно, настане час, і ми самостійно забезпечуватимемо українську армію сучасним озброєнням. Але саме зараз дуже важливою є підтримка закордонних партнерів у цьому питанні. Ідеться винятково про оборонну зброю. Насамперед засоби ППО й протитанкові системи, яких ми потребуємо. Ми готові їх прийняти, оперативно навчити особовий склад правильно та ефективно їх застосовувати.

— Інформаційна агресія, як і кіберзагроза, мають свої поля боїв та є частиною гібридної кампанії Росії проти України. Створення нових ланок протидії давно на часі. Що відбувається в згаданому напрямі, наскільки Міноборони здатне захищати військову інфраструктуру?

— Ми здійснили ґрунтовний аналіз передового світового досвіду з питань організації та проведення кібернавчань. Правду кажучи, навіть розвинені країни повністю не захищені від хакерських атак. У нас є конкретні ідеї щодо підготовки військових фахівців у царині кібербезпеки, зокрема створення кіберполігона та єдиного підрозділу з гарантування кібербезпеки Збройних Сил України. Ураховуючи специфіку питання, ми не афішуємо діяльність у цій галузі. Можу сказати лише про те, що у військах зв'язку створено кілька профільних підрозділів. Зусилля щодо протидії кіберзагрозам лише нарощуються.

— На вашу думку, який рівень загрози виходить від запланованих на вересень військових навчань армії РФ «Захід-2017»?

— Росія щороку проводить масштабні навчання, офіційно заявляючи: вони планові й такі, що не загрожують будь-якій державі. Утім, як показує досвід, це не відповідає дійсності. Крім демонстрації сили, навчання подібного розмаху цілком можуть слугувати прикриттям розгортання ударних угруповань військ РФ, розосередження засобів ураження й запасів матеріальних ресурсів на операційних напрямках та опрацювання варіантів застосування таких сил. Ми добре пам'ятаємо, як російські війська, залучені до маневрів «Кавказ-2008», не повернулися з полігонів і розпочали агресію проти Грузії.

Росія заявила про участь у навчаннях «Захід-2017» 13 тисяч військових, проте наша оцінка вказує: до маневрів можуть залучити понад 100 тисяч військовослужбовців. До того ж РФ перекинула авіацію, що задіяна в навчаннях раніше запланованих строків. Це створює загрозу Україні й іншим країнам Європи. Ми відслідковуємо ситуацію та знаємо про пересування російських військ уздовж українського кордону. Ми підтримуємо високу бойову готовність, щоб у разі потреби адекватно відреагувати на небезпеку.

— Одна з найгостріших проблем нашого війська — житлова. Коштів для її розв'язання очевидно бракує. Який тут може бути вихід?

— Питання забезпечення житлом військовослужбовців є одним із пріоритетних завдань, які покладено на військове відомство.

Є декілька підходів у вирішенні зазначеного питання, і зараз вже опрацьовано нові шляхи щодо їх подальшої реалізації.

Мова йде про отримання житла за рахунок лізингу, будівництво нового штатно-посадового житла та реконструкція існуючих будівель з переобладнанням під гуртожитки. Крім того, планується залучати кошти іноземних інвесторів на будівництво житла під гарантії держави, власне будівництво, а також отримання житла шляхом залучення інвестицій.

Комплексний підхід до вирішення зазначеної проблеми сприятиме вирішенню квартирного питання у Збройних Силах.

«Ми добре пам'ятаємо, як російські війська, залучені до маневрів «Кавказ-2008», не повернулися з полігонів і розпочали агресію проти Грузії...»

— Відповідно до рішення Верховного Головнокомандувача ЗС України вкотре підвищено грошове утримання військових. На яке збільшення можуть розраховувати захисники України найближчим часом?

— Підвищення соціальних стандартів для військовослужбовців — наше пріоритетне завдання. Відповідно до рішення Президента України поступово проводиться робота з підвищення рівня грошового забезпечення військовослужбовців.

Уже з 1 вересня розмір виплат за участь в антитерористичній операції на лінії бойового зіткнення становитиме 10 тисяч гривень на місяць, на другій лінії — 4,5 тисяч гривень. Станом на кінець 2016 року розміри цих доплат становили 4 тисячі 200 гривень та 1 тисячу 200 гривень відповідно.

Підвищено грошове забезпечення військовослужбовцям Сил спеціальних операцій, Високомобільних десантних військ та морської піхоти.

Збільшено виплати сержантському складу Збройних Сил та військовослужбовцям, що володіють вузькопрофільним фахом, зокрема танкістам та артилеристам.

Значно збільшено розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі, інвалідності або втрати працездатності військовослужбовців під час виконання бойових завдань.

Зазначену роботу плануємо проводити й надалі.

Інтерв'ю підготував Геннадій КАРПЮК

Товариші офіцери і працівники Збройних Сил України! Шановні ветерани! Дорогі бойові побратими!

23 серпня Україна відзначає День Державного Прапора. Сьогодні кожен громадянин згадує історію українського державотворення та відчуває безмежну гордість за свою державу.

Зараз, у час суворих випробувань та перевірки нашої держави на історичну зрілість, підняття прапору має особливе значення для її кращих синів — учасників антитерористичної операції.

Щодня в бойових умовах, під кулями проросійських найманців і регулярних російських військ вони захищають нашу Батьківщину від терористичної загрози.

Більше 56 тисяч захисників України нагороджені державними та відомчими відзнаками.

За виняткову мужність і героїзм, незламність духу у боротьбі за незалежну Українську державу 32 офіцерам Збройних Сил України присвоєно найвище звання — «Герой України». Із них 16 геройчно загинули, захищаючи Україну.

Ми схиляємо голови перед нашими загиблими побратимами. Вічна Пам'ять Героям! Я переконаний, що вже близько той час, коли Державний Прапор України замайорить в усіх містах і селах українського Донбасу як символ єдності України та непорушності її кордонів.

Ми доведемо, що гідні своїх пращурів, які впродовж не одного століття здобували для нас право жити на своїй землі і самостійно вирішувати власну долю.

Слава Україні! Слава її Героям-Захисникам!

Міністр оборони України
генерал армії України Степан ПОЛТОРАК

Товариші офіцери та працівники Збройних Сил України, шановні ветерани, дорогі українці!

Від щирого серця вітаю вас із 26-ю річницею незалежності України!

Більше трьох років тому ворог розпочав агресію проти нашої країни, він прорахував усе: слабкий стан економіки та української армії, особовий склад, який не готувався до бойових дій, відсутність належного забезпечення. Не прорахував він лише героїзму і патріотизму українців, волі, сили духу та прагнення до незалежності.

Складні часи, пов'язані з російською агресією, зробили нас сильнішими, об'єднаними у боротьбі проти ворога.

Українське військо, волонтерський рух, увесь український народ піднялися на захист своєї Батьківщини. Кращі сини нашої країни віддали найдорожче, що в них було, — життя — заради незалежності України.

Нині в українській армії тривають реформи, які є безпрецедентними за масштабом та амбіціями в історії. Вони вже набули необхідного темпу і є незворотними. Реформи впроваджуються разом із радниками та експертами країн НАТО.

Збройні Сили України стають потужнішими, до війська надходять нові зразки озброєння та військової техніки, покращується забезпечення армії.

З початку оборонної реформи створено оперативний резерв першої черги, до якого увійшли майже 130 тисяч патріотів, упродовж цього року контракт уклали 22 тисячі військовослужбовців, за стандартами НАТО вже підготовлено 28 бойових армійських підрозділів. Щороку зростає грошове та соціальне забезпечення захисників України.

Ми розбудовуємо такі Збройні Сили, які мають досягти найвищого рівня партнерства з Північноатлантичним Альянсом.

І нині я впевнений упрофесійності та вмінні наших військових захистити країну!

Український народ цінує та підтримує своїх захисників. З таким народом наша армія непереможна!

Шановні військовослужбовці!

Сьогодні ви захищаєте незалежність України, майбутнє держави у ваших мужніх руках.

Дякую вам за доблесну службу!

Витримки вам та наснаги!

З Днем незалежності, Україно!

Міністр оборони України
генерал армії України Степан ПОЛТОРАК

Акт про незалежність України підтримала конституційна більшість депутатів Верховної Ради УРСР

ДЕНЬ, З ЯКОГО ПОЧАВСЯ ВІДЛІК НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ВРАНЦІ 24 СЕРПНЯ 1991 РОКУ В БУДІВЛІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ ЗІБРАЛИСЯ НАРОДНІ ДЕПУТАТИ. МЕТА ЗІБРАННЯ — ДАТИ ОЦІНКУ ОСТАННІМ ПОДІЯМ, ЩО ВІДБУЛИСЯ У МОСКВІ І ВИЗНАЧИТИ ПОДАЛЬШИЙ КУРС УКРАЇНИ

19 серпня 1991 року. Українці, увімкнувши радіоприймачі й телевізори, почули та побачили балет «Лебедине озеро» Петра Чайковського

Зранку того ж дня у Москві відбулася прес-конференція так званого ГКЧП, до складу якого увійшли високопоставлені партійні й радянські функціонери, які «взяли на себе відповідальність за долю країни».

В Україні ж ніщо не свідчило про заколот: працювали у звичному режимі школи та лікарні, навчальні заклади та підприємства.

— Після ухвалення в липні 1990 року Декларації про державний суверенітет України найвищим органом влади в Україні була Верховна Рада, — розповідає колишній народний депутат Роман Круцик. — Але реальних важелів, які дали б змогу впливати на ситуацію, вона не мала. А органи МВС, КДБ, армія взагалі були контрольованими і виконували вони вказівки лише з Москви. Це чудово розумів тодішній голова парламенту Леонід Кравчук. Мабуть, тому він і не підтримав заколотників, і не засудив, проявивши виваженість. За це згодом йому перепало на горіхи від наших демократів.

Непомітним пройшов і приїзд у Київ генерала Валентина Варенникова, якого Янаєв уповноважив провести з українською владою «відповідну роботу». Проте особливої ініціативи щодо підтримки заколотників не було виявлено. Високопоставлені функціонери очікували, куди хитнуться терези. Тож Варенников, до речі, відомий крутим характером, не домігся чіткої підтримки української еліти. Ба навіть, як згадував потім один із заколотників — міністр оборони СРСР маршал Дмитро Язов, «Варенников повернувся за великим рахунком ні з чим». Розвиток подальших подій було важко спрогнозувати: вже наступного дня, 20 серпня, у Москві почалося «братання народу» з військовослужбовцями. Коли ж через кілька днів у Москву повернувся президент колишнього СРСР Михайло Горбачов, було зрозуміло, що заколот провалився.

Уже вранці 24 серпня у будівлі Верховної Ради зібралися народні депутати. Мета зібрання — дати оцінку останнім подіям і визначити подальший курс України. Засідання супроводжувалося вимогами людей, які зібралися на вулиці, проголосити державний суверенітет країни. Проте обговорювати це рішення Рада розпочала аж увечері. Головним було проголосити державний суверенітет України. Як згадують тодішні депутати, сумнівів, що таке рішення підтримають навіть комуністи, не було.

— Ситуація була дуже гострою, здавалося, що ось-ось вона вибухне, — розповідає безпосередній учасник тих подій український письменник, журналіст, колишній народний депутат України Володимир Яворівський. — Суспільство було налаштоване проти комуністів, і вони розуміли, що в разі відмови голосувати за незалежність, наслідки для них можуть бути непередбачуваними. І їм не залишалося нічого іншого, як віддати свої голоси за Українську державу.

Депутати мали кілька проектів Акта проголошення незалежності України. Наприклад, Левко Лук'яненко у своєму проекті наполягав на формулюванні «відновлення державності України», а Дмитро Павличко — на «проголошенні незалежності».

За Акт незалежності України проголосували 321 депутат. Після цього вони заспівали гімн Українських січових стрільців «Ой у лузі червона калина»

— Ми розраховували на те, що коли не пройде одна версія, поставимо на голосування іншу, а тоді ще іншу. Зрештою, потім нам просто довелося об'єднати їх в один документ, — продовжує Володимир Яворівський. — Окремі депутати вимагали голосувати за Акт проголошення незалежності лише в пакеті з постановою про декомунізацію.

Після тривалих дебатів було винесено на розгляд народних депутатів проект постанови, яка передбачала проголошення незалежності України. Голова Верховної Ради Леонід Кравчук зачитав Акт проголошення незалежності України, поставивши його на голосування. Коли на табло висвітилася цифра «321», зала вибухнула бурхливими оплесками, депутати, не приховуючи емоцій, які зашкалювали, почали обніматися й цілуватися.

Наостанок В'ячеслав Чорновіл запропонував унести в парламентську залу синьо-жовтий прапор, з яким українці стояли на барикадах біля російського Білого дому.

Після цього депутати зібралися коло трибуни й заспівали гімн Українських січових стрільців «Ой у лузі червона калина». Мітингувальники, які продовжували залишатися під парламентом,теж підхопили цю пісню.

Так завершився у Верховній Раді України день 24 серпня 1991 року — день, з якого почався відлік новітньої історії суверенної Української держави.

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЗНАКОВІ ПОДІЇ В ІСТОРІЇ НАШОЇ ДЕРЖАВИ

1991 рік

Відлік незалежності почався 24 серпня з ухвалення Акта проголошення незалежності України. Відбулися вибори першого Президента, ним став Леонід Кравчук.

1992 рік

Визначено державну символіку: музичну редакцію Державного гімну, синьо-жовтий прапор і Малий герб — тризуб.

1993 рік

Національна кінематека України презентувала проект «Невідома Україна» — 108 фільмів. У науково-пізнавальній програмі — історія від неоліту до незалежності.

Поява мобільного зв'язку в Україні.

1994 рік

Почали видавати паспорт громадянина України нового зразка, а також для виїзду за кордон. Рік спортивних тріумфів: на Олімпійських іграх Оксана Баюл, наймолодша за всі роки учасниця з України, здобула першу золоту медаль із фігурного катання.

Сергій Бубка встановив світовий рекорд зі стрибків у висоту із жердиною на відкритому стадіоні — 6 м 14 см.

1995 рік

Відкриття першого за роки незалежності метрополітену в Дніпрі (шість станцій на одній лінії).

Запущено перший український штучний супутник «Січ-1» для наукових спостережень та експериментів.

1996 рік

28 червня набула чинності Конституція України. З'явилась українська гривня.

В Антарктиді почала діяти українська станція «Академік Вернадський».

1997 рік

На борту американського корабля Columbia Леонід Каденюк, перший космонавт незалежної України, здійснив політ у космос.

У Києві відбувся матч «Динамо» — «Барселона». У Лізі Чемпіонів УЄФА українська команда впевнено здобула перемогу.

1998 рік

З конвеєра українсько-корейського «АвтоЗАЗ-ДЕУ» зійшов перший модифікований автомобіль «Таврія-Нова».

З'явилась відзнака — «Герой України». Першим за високі досягнення в науці її було удостоєно Бориса Патона.

1999 рік

Україна здійснила перший космічний морський старт: запущено ракетоносій «Зеніт 3SL».

На Мужіївській фабриці виплавили перший злиток українського золота найвищої проби.

2000 рік

У Києві відбудували й відкрили для відвідувань Михайлівський Золотоверхий собор та Успенський собор.

На Олімпійських іграх у Сіднеї «золота рибка» Яна Клочкова вперше виборола нагороду з плавання (медалі за 200 м і 400 м, комплексне плавання).

2001 рік

Триденний візит глави Ватикану в Україну. Іван-Павло ІІ здійснив богослужіння в Києві та Львові.

2002 рік

Найпотужніший у світі транспортний літак Ан-225 «Мрія» з вантажем у 187,5 тонни здійснив перший комерційний політ.

Українець Руслан Пономарьов у 18 років став наймолодшим чемпіоном світу із шахів за версією ФІДЕ.

2003 рік

Затверджено текст Державного гімну України, автор слів — Павло Чубинський.

НАЙВАЖЛИВІШІ ДОСЯГНЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Визнання України світовим товариством

Упродовж трьох місяців після ухвалення Акта проголошення незалежності України нашу незалежну державу визнали понад 140 країн світу. Одними з перших заявили про це Польща, Канада, США, Італія, Бельгія, Індія, Японія, Китай, Австралія, країни Латинської Америки, Скандинавії. Протягом 1992–1993 років Україна вступила в безпосередні дипломатичні зв'язки із США, Канадою, Польщею, Німеччиною, Францією, Китаєм, Казахстаном, державами Балтії, Скандинаві, Росією тощо.

Відмова України від ядерної зброї в рамках Будапештського меморандуму

5 грудня 1994 року перший Президент України Леонід Кравчук разом із Президентом США Біллом Клінтоном, Президентом Росії Борисом Єльциним та Прем'єр-міністром Великобританії Джоном Мейджором ухвалили так званий Будапештський меморандум, згідно з яким Україна позбавилася майже 4 тис. оядиниць ядерної зброї в обмін на гарантії безпеки з боку країн-підписантів.

Ухвалення нової Конституції

Першу Конституцію незалежної Української держави було ухвалено в червні 1996 року. Нагадаємо, що конституційна історія України почалася 1710-го, коли з'явився документ «Конституція Війська Запорізького» авторства Пилипа Орлика.

Власні гроші

Поява власної валюти — гривні стала не менш важливим кроком для країни, аніж ухвалення Конституції та проголошення незалежності. Вперше гривню було визнано грошовою одиницею України ще 1918 року, але в новій історії країни вона з'явилася лише 1996-го. Гривню названо на честь київської гривні, стародавньої грошової одиниці, яка була зливком срібла.

Політ у космос

Леоніда Каденюка вважають першим космонавтом незалежної України, який побував у космосі. Він здійснював політ із 9 листопада по 5 грудня 1997 року на американському шатлі «Колумбія».

Україна — четверта у світі країна з розвитку космічної галузі

Україна — одна з небагатьох країн світу, яка має замкнутий цикл ракетобудування, починаючи з ракетного палива й закінчуючи готовими корпусами, ракетаміносіями та космічними апаратами. За роки незалежності Україна запустила в космос три супутники для дистанційного зондування Землі власної розробки та виробництва: «Січ-1», «Січ-1М», «Січ-2».

Армія

Фактично всі роки незалежності України, до початку воєнної агресії РФ, наше військо деградувало, наявні технічні ресурси розпродавали, особовий склад скорочували, військо фінансували за залишковим принципом. За останні три роки Україна змогла створити боєздатну армію, яка стримує значно сильнішого агресора й захищає не тільки власний кордон, а й загалом східний фланг Європи від агресивної Росії, яка прагне відновити імперію шляхом загарбання територій сусідніх держав.

Танк БМ «Оплот»

БМ «Оплот» — сучасний український основний бойовий танк, який розробило Харківське конструкторське бюро машинобудування. За своїми головними характеристиками — вогнева міць, захищеність і ходові якості — БМ «Оплот» справедливо вважають одним із найкращих танків у світі.

Миротворча діяльність

Починаючи з 1992 року понад 42 тис. військовослужбовців Збройних Сил України взяли участь в операціях із підтримання миру та безпеки. Участь України в миротворчій діяльності підвищує авторитет держави на міжнародній арені й дає змогу зробити свій внесок у підтримання міжнародного миру та стабільності.

На сьогодні 448 військовослужбовців ЗС України беруть участь у дев'яти міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки в семи країнах світу та районі Аб'єй під проводом ООН, НАТО та в складі спільних миротворчих сил у Придністровському регіоні Республіки Молдова.

Літакобудування

Витвір заводу «Антонов» військово-транспортний літак Ан-178 — українська крилата сенсація. Літак зробив свій перший виліт у травні 2015 року. Машина від креслень до останнього гвинтика — українська. У світі є тільки шість країн, які здатні створити літак від початку до кінця. Новий Ан унікальний: літає за нульової видимості, сідає і на сучасну смугу, і на ґрунт. Літак став подією на всесвітньовідомому авіасалоні Ле Бурже — ним одразу зацікавилися кілька країн-покупців.

Інший літак-рекордсмен Ан-225 «Мрія», з максимальною спорядженою масою 640 тонн, є найпотужнішим літаком у світі.

Економіка

Підписавши економічну асоціацію з ЄС улітку 2014 року, Україна отримала унікальний шанс — величезний ринок, відкритий в односторонньому порядку. Торік українські аграрії продали в Європі стільки ж продуктів, скільки їх продали Швейцарія й Туреччина. Цього року Україна зробила ще один якісний крок уперед — збільшила постачання в Європу готових продуктів. Міф про те, що ми здатні бути лише сировинним додатком, розвіюється.

Освіта

Найефективніша реформа в освіті — зовнішнє незалежне оцінювання знань — дала шанс отримати диплом усім українцям незалежно від статків і знайомств. Попри намагання попередньої влади знівелювати роль сертифікатів ЗНО під час вступу, система працює й перешкоджає вступній корупції у вишах.

У складі ФК «Мілан» Андрій Шевченко став першим українським футболістом, який виграв Лігу чемпіонів. А наступного року став володарем «Золотого м'яча».

2004 рік

Помаранчева революція, основним результатом якої стало призначення повторного другого туру президентських виборів, ухвалення змін до Конституції, які дістали назву Конституційна реформа-2004, що зменшила повноваження Президента.

Руслана стала першою переможницею конкурсу «Євробачення» від України з піснею Wild Dances.

Із публікації статті «Атом» почалась історія української Вікіпедії.

2005 рік

Україна приєдналась до Болонського процесу щодо європейських стандартів освіти.

Успішний дебют на Каннському міжнародному кінофестивалі: фільм «Подорожні» Ігоря Стрембіцького здобув Золоту пальмову гілку.

2006 рік

Українська збірна вийшла в чвертьфінал на Чемпіонаті світу з футболу.

Під егідою «Міс Всесвіт» розпочався конкурс «Міс Україна Всесвіт» (надалі щорічний).

2007 рік

Український переклад книжки «Гаррі Поттер і смертельні реліквії» став офіційно першим у світі.

Вийшла українська комп'ютерна гра S.T.A.L.K.E.R, яка стала популярною в усьому світі.

2008 рік

Випускники шкіл склали перше обов'язкове ЗНО (для вступу в університет).

З нагоди 1020-річчя хрещення Київської Русі в Україну приїхав Вселенський патріарх Варфоломій, Архієпископ Константинополя.

2009 рік

Зафіксовано найвищий за всі роки незалежності показник народжуваності.

ФК «Шахтар» став першим в Україні володарем кубка УЄФА.

2010 рік

Відбувся І Одеський міжнародний кінофестиваль.

2011 рік

Брати-боксери Клички виборoли всі найпрестижніші чемпіонські пояси.

У Києві стартував Міжнародний книжковий ярмарок «Книжковий арсенал».

2012 рік

Чемпіонат Європи з футболу. Матчі — у Києві, Львові, Харкові, Донецьку. Фінал — на НСК «Олімпійський».

Установлено світовий рекорд українського телебачення: 110 годин телемарафону національної пісні.

2013 рік

Виходить перший випуск світового журналу National Geographic українською мовою.

На літній Універсіаді українські спортсмени вибороли 77 медалей і здобули третє місце в заліку.

2014 рік

Революція гідності, основним геополітичним наслідком якої є вихід України із зони впливу Росії в економічній та політичній сферах. Окупація Криму Росією. Початок антитерористичної операції на Сході України.

Прем'єра кінофільму «Плем'я» — першої у світі стрічки без слів (тільки мовою жестів) режисера Мирослава Слабошпицького. Фільм став найтитулованішим в Україні.

Українська дитяча книжка «Зірки і макові зернята» вперше підкорила міжнародний конкурс Bologna Ragazzi Award 2014.

2015 рік

Створено Національну поліцію України.

В Україні з'явився ліцензований 3G-зв'язок.

2016 рік

Джамала з піснею «1944» стала переможницею «Євробачення».

Уперше найвищу вершину світу, Еверест, підкорила українка — Ірина Галай.

2017 рік

ЄС офіційно підписав історичне рішення про безвізовий режим для України, завдяки якому українці дістали змогу їздити без віз до 30 європейських країн.

Підготував Сергій ЗЯТЬЄВ

КОМБАТ ОХРИМЧУК

ЗА ОСТАННІ 26 РОКІВ У ПАМ'ЯТІ ОФІЦЕРА НАЙБІЛЬШЕ ЗАКАРБУВАЛИСЯ ЗВІСТКА ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ, ПОЧУТА НА ДАЛЕКІЙ КУБІ, ПЕКЛО ПІД ІЛОВАЙСЬКОМ ТА РАДІСТЬ ВІД ПОПОВНЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДИНАСТІЇ

Серпень1991 року.
Контингент радянських військ на Кубі

18 серпня в частині, де вже два роки прослужив Олександр Охримчук, зник будь-який зв'язок із Радянським Союзом. Мовчали й супутникові станції. Це було настільки неймовірно й приголомшливо, що офіцери навіть не наважувалися поділитися між собою здогадками про причини. Три доби вони старанно приховували від підлеглих своє занепокоєння і ні на годину не переривали як завжди інтенсивне бойове навчання. Проте зрозуміло було одне: у Союзі сталося щось надзвичайне.

Не переймався спільними тривогами лише Олександр. Було не до того: його щойно призначили командиром роти, отже клопотів — поза очі. Але найголовніше те, що у нього народилася донька! Із дружиною Іриною, яка працювала у тій же частині стоматологом, вони дали немовляті ім`'я Даша. Олександр розривався між службою й домом, майже не спав, і не звертав уваги на, здавалося б, сторонні речі.

На пірсі стояла юрба кубинців, які ламаною російською голосно скандували: «Київ — добре! Москва — погано!» Ці свободолюбні острів'яни чверть століття тому немовби передрікали майбутнє

Однак звістка, яка грянула після 24-го числа, перевернула з ніг на голову весь узвичаєний світ. Виявляється, днями у Союзі стався невдалий державний переворот. І — це звучало, як чарівна музика, — рідна Україна... проголосила свою незалежність! У частині після цього кілька місяців діялося щось неймовірне. Масла в вогонь додала ще й публічна обіцянка першого й останнього президента СРСР Михайла Горбачова негайно вивести з Куби весь контингент радянських військ.

Урешті-решт, коли почався вивід, командування сформувало з бажаючих служити в Україні окрему групу і на туристичному лайнері «Іван Франко» відправило на Батьківщину. Нині в Олександра, коли він згадує про хвилини відходу океанського судна (між собою хлопці називали такі кораблі «барки») по шкірі мурашки бігають. «Івана Франка» відправляли в Одесу під дивовижний супровід: на пірсі стояла юрба кубинців, які ламаною російською голосно скандували: «Київ — добре! Москва — погано!» Ці свободолюбні острів'яни чверть століття тому немовби передрікали майбутнє...

Утім, в Одесі на українців чекало розчарування: з незрозумілих причин «Івана Франка» із рейду в порт не пустили, тому після місячних поневірянь Сашко Охримчук знову опинився в тодішньому Ленінграді, де він раніше закінчив загальновійськове училище. Там він одразу взяв відпустку і рвонув до Києва в надії на швидке переведення. Він оббивав пороги кабінетів, писав рапорти, ходив на співбесіди. Однак і тут офіцера спіткала невдача. У вищих штабах на той час царював цілковитий хаос, ніхто не наважувався на свій ризик йому допомогти. Довелося знову повернутися в Росію.

Розв'язалася проблема завдяки пораді товариша по службі: «Є тут у штабі округу один пройдисвіт-підполковник. Люди кажуть, якщо йому сунути хабара, він усе вирішить в одну мить. Саня, не жалій грошей, якщо додому хочеш».

Уже через місяць Олександр Охримчук служив в Україні. Прослужив до 2005-го, і у званні підполковника із посади командира танкового батальйону вийшов на заслужену пенсію.

Серпень 2014 року.
Донецька область, район Іловайська

Ешелон із частиною особового складу й техніки батальйонної тактичної групи розвантажувався у фронтовій зоні саме в День незалежності України. Командир дуже поспішав. Він підійшов до Олександра на пероні й збуджено сказав: «Начальнику штабу, Олександре Васильовичу, наші втрачають контроль над Іловайськом. У мене є наказ іти до міста прискореним маршем. Колісна техніка вже на землі, тому я беру всю піхоту й жену першу колону по маршруту. Ти ж знімай із платформ «броню» і висувайся слідом. Ось тобі бойові накази на марш і подальші дії». Знали б вони, що на них уже чекають...

Під Дзеркальним росіяни своєю артилерією загнали колону комбата на ділянку підготовленого вогню. То був класичний вогневий мішок. Вантажівки розстрілювали одночасно з трьох напрямків. У бою комбата було поранено, але він якимось дивом зібрав уцілілих бійців, забрав загиблих і через єдину «сліпу» для обстрілів зону одним кидком на кількох «Уралах» вискочив із мішка. Утім, про все це Охримчук дізнався набагато пізніше.

Олександр вів другу колону із чотирьох бойових машин піхоти за встановленим для неї маршрутом. Кілометрів за 20 від Іловайська вона потрапила під перший артилерійський удар. Росіяни били по ним «Ураганами» і «Градами». Начальник штабу зрозумів, що їх зможе врятувати тільки швидкість. Здійснити якийсь маневр на тій місцевості через її рельєф було просто неможливо, тому наказав прориватися вперед у максимальному темпі.

Офіцер іще не відав, що росіяни влаштували котел оточення із суцільними полосами підготовленого артилерійського, гранатометного та стрілецького вогню. Під Новокатеринівкою колона вскочила в черговий вогневий мішок. Із двох навколишніх курганів з дистанції 500–600 метрів одна за одною були підбиті всі чотири українські бронемашини. Останньою запалала командирська, в яку влучили три міни.

Важко контужений Олександр Охримчук витягнув з-під броні своїх хлопців та відвів до села — загалом 26 бійців. Поранений був тільки один із них — солдат Кушніренко: йому уламками міни перебило обидві ноги. Інших контузило.

Серед ночі до українців, які зайняли кругову оборону, прийшов священник із сусіднього села й кілька місцевих. «Люди добрі, — звернувся він до бійців, — вам треба звідси тікати. Мої парафіяни кажуть, начебто вранці вас будуть «зачищати». На Іловайськ не йдіть, там твориться щось страшне. Повертайтеся назад. А пораненого я у вас заберу, сам вивезу до наших» (священик свого слова доримався. — Авт.).

Олександр Охримчук роздумував недовго: лісопосадками йти небезпечно, понад річкою — також, тому наказав з бойових машин зняти кулемети, з гармат — замки і підпалити всі БМП. У зручний момент під

Командир батальйону
підполковник Олександр Охримчук

прикриттям стовпів кіптявого диму командир вивів бійців в одне велике соняшникове поле, потім — у друге. Так вони й пересувалися стрімкими кидками, спостерігаючи за тим, як навколишні лісопосадки розривають російські міни та снаряди. Через три доби українці дійшли до села Дачне, зайнятого нашими бійцями, подолавши без їжі більш ніж 100 кілометрів...

Під Новокатеринівкою колона вскочила в черговий вогневий мішок. Із двох навколишніх курганів з дистанції 500–600 метрів одна за одною були підбиті всі чотири українські бронемашини. Останньою запалала командирська, в яку влучили три міни

2015 рік. Докучаєвськиий напрямок,
Бахмутська траса

За одну ніч мотопіхотний батальйон підполковника Охримчука нищить оборону окупантів по обидва боки траси в «сірій» зоні, яка за Мінськими домовленостями повинна належати українській стороні. Танкісти звільняють ділянку в п'ять кілометрів по фронту й у два — в глибину. У батальйоні втрат немає. Як завжди після бою, Олександр по можливості спілкується телефоном з дружиною та дітьми.

Наші дні

Схоже, що цей рік віддячує Охримчуку за всі пережиті ним поневіряння. Син, також Олександр, нещодавно закінчив військову академію. Зараз молодий лейтенант служить командиром танкового взводу в одній із батьком бригаді. Його зять, сержант Вадим Андрійчук, перейшов на четвертий курс Національної академії Сухопутних військ. Дочка Даша — вже капітан Збройних Сил України. Днями Вадим і Даша, до слова, ровесники незалежності України, подарували Олександру Васильовичу і його дружині, капітану запасу Ірині Охримчук онуку, котру назвали Варварою. Знову ж таки — напередодні 24-го серпня...

Ось такі вони, різні серпні у долі офіцера. Здається, що за кожен з них він б'ється до останнього. Б'ється за щасливе майбутнє своїх дітей та онуків, за своє право жити на Богом даній незалежній українській землі.

Віктор ШЕВЧЕНКО

Пара Мі-24 на бойовому курсі

З-ПІД НОСА ВОРОГА — НА ОДНОМУ ДВИГУНІ

— ІНСТРУКЦІЇ ТАКОГО НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ, ТА, ЗРЕШТОЮ, І НЕ ОПИСУЮТЬ ФОРС-МАЖОРІВ, ЯКІ ЧАСТО ВИНИКАЮТЬ НА ВІЙНІ, — ПОЯСНЮЄ ПОЛКОВНИК МАКСИМ САМІЛЕНКО, РОЗПОВІДАЮЧИ ПРО ЕВАКУАЦІЮ ЗБИТОЇ «ВЕРТУШКИ» ПІД САВУР-МОГИЛОЮ

«Льотчики завжди ризикують. Різниця між миром і війною в нашій професії майже непомітна. На кнопку пуску ракет тиснеш на полігоні так само, як і в бою. Різниці немає... Технічно немає. Тільки в бою все ж трохи страшніше»

2014-го практично всі польоти бригади армійської авіації відбувалися вздовж кордону... Вертолітники проводили в небі до дев'яти годин на день, а спали по чотири години...

— У червні-липні ми просто «ходили» по краю кордону, бачили колони російської техніки на польових дорогах. Ризик був шалений. Коли вертольоти багато літають, а ворог постійно веде вогонь, то рано чи пізно в когось влучать. Це просто статистика, і наступним можеш бути ти. У такому ритмі людина довго не витримує. Тож ми намагалися робити ротації кожні 20 днів. Найгірше навіть не фізичне чи моральне виснаження, а те, що люди звикали до такого ритму й втрачали відчуття страху.

Офіцер розповідає, що складних завдань було вкрай багато... Та особливо запам'яталась евакуація збитої «вертушки» під Савур-Могилою. Тоді в борт влучили 74 кулі, льотчикові вдалося врятувати екіпаж і вертоліт. До місця посадки обстріляного вертольота Максим Михайлович прибув наступного ранку.

— Машину добряче пошкоджено, але некритично, транспортування можливе. Ми спланували операцію. Тільки уявіть: навколо ворожі ДРГ, а ми деталі замінюємо. А замінити їх довелося й справді багато, аби машина змогла піднятися в небо. Більш-менш удалося підлатати лише один двигун. Другий у польових умовах не підлягав ремонту. Ось так, на одному двигуні, виконали зліт під носом в окупанта. Хоча інструкції такого не дозволяють, та, зрештою, і не описують таких форс-мажорів...

Тобто іноді все ж доводилося порушувати інструкції? — запитую у полковника.

— Та яке там іноді! Коли збили наші перші вертольоти, ми одразу почали літати нижче від верхівок дерев. Хоча в документах заборонено літати нижче за 15 метрів. Ми ж інколи літали на максимально низьких висотах, настільки низько, наскільки дозволяли навички. Це давало змогу заховатися за рельєфом і вижити. Намагалися літати так, аби між тобою й противником не було прямої видимості. А щоб ви розуміли, до війни не дозволяли літати нижче ніж 50 метрів.

Полковник Максим Саміленко

Під час АТО багато переосмислили. Деякі складні натреновані маневри виявились непотрібними.

Ситуація на фронті змінювалася дуже швидко. Бували випадки, коли працювали по цілях у районі Іловайська, літали над своїм блокпостом. Повертаємося, а в машині пробоїни. Звідки? Незрозуміло. А тут нам пояснюють: «Ви блокпост бачили?» — «Бачили!» — «Він уже не наш». Довелось повертатися й «дякувати».

Абсолютно кожен виліт, неважливо, чи трагічний він, чи успішний, у бригаді ретельно аналізують. Полковник переконаний, що вчитися потрібно не лише на помилках, а й на успіхах.

— А взагалі підлеглі мене здивували, вони всі герої. Ходиш поруч із ними, спілкуєшся, на вигляд — звичайні люди. У нас велика родина, але без панібратства. Свою дитину готовий посадити з будь-яким вертолітником. Знаю, що все буде добре. А коли треба, стискують зуби й роблять неможливе. Бувало, підходить льотчик і каже: «Командире, маю погане передчуття». Відповідаю: «І я теж. Що робитимемо?» Він: «Як що? Полетіли!» Прилетіли, усе гаразд. Запитую його: «Ну що там твоє передчуття? Підвело?» Ось така в нас філософія. Однак саме інтуїція не раз рятувала льотчиків. Доводиться щоразу вибирати новий маршрут, нову тактику...

Оскільки більшість льотчиків бригади брали участь у миротворчих місіях, їм не бракує досвіду. Але польоти в Африці — це зовсім не те, що у небі гарячого Донбасу.

— Літати в тому ж Конго — теж вищий пілотаж, там також, по суті, війна, але в Африці все навпаки: оскільки нема ПЗРК, забираються вище, щоб стрілянино не дістали. В Афгані поки не було ПЗРК, льотчики також літали дуже високо. Та коли з'явилися протиповітряні ракети, усі одразу знизилися.

З урахуванням Мінських домовленостей завдання бригади дещо змінилися. Але постійні ротації в район АТО ніхто не скасовував. Це передусім бойові чергування в системі протиповітряної оборони, бойові вертольоти бригади постійно стоять готові до застосування. Командир розповідає, що для «вісімок» (Мі-8) узагалі мало що змінилося: транспортні, санітарні завдання виконують весь час. Багато роботи нині й в пункті постійної дислокації.

Після першого збитого вертольота почали літати нижче верхівок дерев. Хоча всі документи забороняють опускатися нижче за 15 метрів

— Це й підготовка льотного складу, курсантів... Як отримали нове обладнання, тренуємось літати з окулярами нічного бачення. Оскільки авіація має забезпечити повітряну підтримку різних родів військ, багато роботи відбувається й в цьому напрямку. Десантники, спецпризначенці, розвідка, усі, котрі їдуть на Схід, проходять через полігони, на яких учаться взаємодіяти й з авіацією. Тобто в один і той же час на обмежену кількість техніки припадає безліч завдань. Тільки за півроку налітали більше як дві тисячі годин.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

Війна на Донбасі сформувала Українську армію, посилила свідомість і дала мотивацію солдатам

«НАЙКРАЩА АРМІЯ, ЯКА КОЛИ-НЕБУДЬ БУЛА В УКРАЇНІ»

ПОЛЬСЬКІ ЕКСПЕРТИ ОЦІНИЛИ ЗМІНИ В ЗСУ ПОЧИНАЮЧИ З 2014 РОКУ

Нещодавно на сайті польського Центру східних досліджень у Варшаві було опубліковано статтю «Найкраща армія, яка коли-небудь була в Україні. Зміни в Збройних Силах України з часу початку російської агресії». У даній роботі іноземні експерти на основі інформації з відкритих джерел проаналізували основні зміни, що відбулися в наших Збройних Силах починаючи з 2014 року

Польські дослідники відзначають: «Війна на Донбасі сформувала Українську армію. Вона посилила свідомість і дала мотивацію солдатам, а також змусила керівництво Міністерства оборони та уряду України адаптувати структуру армії — вперше з часів її створення — до реальних операційних потреб. Незважаючи на всі існуючі проблеми, українські Збройні Сили 2017 року значно збільшилися за рахунок військовослужбовців, більшість з яких були під обстрілами і загартовані боями. У них є підготовлений резерв, готовий до мобілізації у випадку посилення конфлікту, їхнє озброєння не найсучасніше або найновітніше, але переважна його більшість зараз працює без будь-яких збоїв, і вони готові до захисту життєво важливих інтересів держави. Хоча у них нема шансів виграти в потенційному воєнному зіткненні з Росією, проте є причина боротися. У 2014 році, коли територія України була окупована іноземними військами, її Збройні Сили не мали змоги дати адекватну відповідь. Але зміни, які сталися з початком війни на Донбасі, означають, що зараз країна має найкращу армію за всю свою історію.

Реформа системи призову в Збройні Сили України, а також закладення основи для відносно добре функціонуючої системи мобілізації резервних сил — одне з найбільших досягнень країни за попередні роки протистояння російській агресії

Навесні та влітку 2014 року українська армія, вперше з часу створення, постала перед необхідністю застосувати бойові дії для захисту своєї держави. Це спонукало уряд у Києві вжити суттєвих заходів, щоб привести до ладу Збройні Сили».

Як відзначили іноземні експерти, «рішення української влади протидіяти російській агресії на Сході України з використанням військової сили спричинило перше суттєве збільшення витрат на оборону. Так, бюджет Міністерства оборони України з 1% ВВП у 2013 році збільшився до 2,5% у 2015 та 2016-му. Протягом двох років у досить складній ситуації, в якій опинилась Україна, в ЗСУ відбулися значні зміни, спрямовані на покращення їхнього стану та приведення до відповідності сучасним викликам. Реформа системи призову в Збройні Сили України, а також закладення основи для відносно добре функціонуючої системи мобілізації резервних сил повинні розглядатися, з одного боку, як найбільший виклик, а з другого — як найбільше досягнення країни на той час.

На початку війни українські Збройні Сили були номінально професійною структурою на контрактній основі (загальний призов на строкову військову службу зменшувався з кожним роком, а в 2013-му взагалі припинився). Але з перших тижнів бойових дій стало зрозуміло, що існує нестача керівного складу. Часткова мобілізація дозволила відносно швидко збільшити кількість особового складу в районі бойових дій у період найгарячіших боїв на Донбасі.

Зараз в основі комплектування української армії — вступ громадян на військову службу за контрактом. Цьому сприяло значне збільшення грошового утримання для військовослужбовців за контрактом (станом на 2016 рік), що зробило службу в Збройних Силах України однією з найбільш привабливих на ринку праці. Загалом від початку конфлікту до листопада 2016-го контракт на військову службу підписали 90 000 осіб, а загальна кількість діючих військовослужбовців, які проходять службу за контрактом, досягла 159 000 осіб. Це свідчить про комплектацію контрактниками близько 80% посад в українській армії. Якщо ця тенденція зберігатиметься, призов на військову службу за контрактом допоможе підняти рівень професіоналізму особового складу ЗСУ».

Також у статті йдеться про оперативний резерв Збройних Сил України, що «складає 130 000 резервістів, які є добре підготовленими та мають досвід бойових дій на Донбасі. Завдяки цьому, принаймні стосовно людського фактору, в разі потреби буде можливо за відносно короткий термін наростити рівень бойової спроможності української армії та вступити в бойові дії з порівняним по кількості противником, на що Збройні Сили України були не здатні на початку 2014 року».

Як зауважили представники Центру східних досліджень, «найбільш помітною зміною в організації Збройних Сил України, спричиненою конфліктом на Донбасі, є збільшення кількості підрозділів. Зокрема з початку конфлікту створено та продовжують формуватися нові загальновійськові бригади й бригади бойового забезпечення».

Значне збільшення грошового утримання для військовослужбовців за контрактом (у 2016 році) зробило службу в Збройних Силах однією з найбільш привабливих на ринку праці. Контракт на військову службу торік підписали майже 70 000 осіб

У статті йдеться також про створення Сил спеціальних операцій, нового елементу в структурі Збройних Сил України, який був сформований у відповідь на сучасну природу конфлікту на Донбасі (де значну роль відіграють нерегулярні бойові дії) і став окремим родом військ Збройних Сил (що є характерним для армій країн НАТО). «Після формування командних структур та оснащення підрозділів триває набір і підготовка особового складу відповідно до стандартів Альянсу, а також в рамках курсів, що проводяться під керівництвом інструкторів з країн — членів НАТО».

Що стосується підготовки військ, то «не можна не відзначити, що у Збройних Силах України значно збільшено кількість бригадних тактичних навчань, які до 2014 року взагалі не проводилися». Основною метою таких навчань є «синхронізація дій військовослужбовців, що перебувають на дійсній військовій службі, з резервістами, яких призвали на збори (особливо після створення оперативного резерву). У 2016 році до таких навчань було залучено 40 000 резервістів, а у 2017-му планується здійснити підготовку майже 80 000 військовослужбовців запасу».

Звичайно, важливим елементом підготовки української армії є підтримка з боку країн НАТО та взаємодія з іноземними партнерами. «Литовсько-польсько-українська бригада (ЛИТПОЛУКРБРИГ) також вважається елементом забезпечення бойової підготовки. Вона набула повної оперативної спроможності в січні 2017 року. Міжнародні навчання залишаються актуальними для загального рівня підготовки українських Збройних Сил».

За матеріалами
Центру східних досліджень у Варшаві

БОЙОВИЙ ПРАПОР — СИМВОЛ ЧЕСТІ, ДОБЛЕСТІ ТА СЛАВИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ПРАПОРНИЦТВА СЯГАЄ СВОЇМ КОРІННЯМ У ДАЛЕКЕ МИНУЛЕ Й ТІСНО ПОВ'ЯЗАНА З ІСТОРІЄЮ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Під час вручення Президентом України Бойового прапора одній із військових частин ВДВ. Серпень 2016 року, Київ

Указом Президента України Петра Порошенка від 4 серпня 2017 року №209/2017 затверджено новий опис і малюнок базового зразка Бойового прапора військової частини Збройних Сил України. В описі, зокрема, визначено, що він являє собою квадратне полотнище малинового кольору розміром 130х130 см із запасом для прикріплення до древка.

На лицьовому боці Бойового прапора в центрі зображено емблему Збройних Сил України на тлі золотих променів, які по три розходяться від центра між сторонами емблеми (хреста). На променях міститься зображення вінків із листя й кетягів калини, у центрі яких зображено емблему виду Збройних Сил України, до якого належить військова частина або з'єднання.

Полотнище по периметру має лиштву, обшиту золотим кантом. Верхня частина лиштви містить напис «ЗА УКРАЇНУ», а нижня — «ЗА ЇЇ ВОЛЮ». Праву та ліву частини лиштви прикрашує орнамент у вигляді листя й кетягів калини. У кутках Бойового прапора в обшитих по периметру золотим кантом квадратах уміщено зображення прямих рівносторонніх хрестів із розбіжними сторонами.

На зворотному ж боці в центрі міститься напис назви військової частини (з'єднання), якій вручають Бойовий прапор. Полотнище також прикрашено по периметру лиштвою з орнаментом у вигляді листя та кетягів калини. У кутках розміщено емблему роду військ, до якого належить військова частина (з'єднання). Усі зображення та написи на полотнищі Бойового прапора виконано золотим шитвом. А вільні його сторони прикрашено золотою бахромою.

У всі часи прапор, або хоругва (корогва) для воїнів мали неабияке значення й символізували славу та перемогу. Роль прапора яскраво показано в Галицько-Волинському літописі.

Та найбільше відомостей про українські військові прапори належить до часів існування Запорізької Січі (XVII — XVIII ст.) та початку XX ст., коли постали Українська Народна Республіка й Українська держава. Згодом, у радянський період, національно-релігійні риси прапорництва було замінено на політичні. Зазнало деформації саме поняття національної відповідності, що врешті призвело до заміни його на поняття, близькі до політичних або ідеологічних.

Звісно, було б дивним, якби після трагічної й драматичної історії боротьби за волю України в самій Україні збереглася бодай половина або третина тих прапорів, які майоріли над козачими полками або військами УНР. Зрозуміло: немає прапорів — немає й армії, немає армії — немає й держави. Тому всі неукраїнські правителі українських земель намагалися приховати, а то й знищити позосталі прапори українського війська й навіть відомості та пам'ять про них.

Сьогодні найвідомішими, які знаходяться в українських музеях, є прапор Війська Запорозького Низового та Бойовий прапор 3-ї Залізної стрілецької дивізії армії УНР, яким дивізію було нагороджено за бої проти більшовиків під Вапнняркою 1919 року.

На час створення сучасних Збройних Сил України та пов'язаних із цим робіт із розроблення Бойового прапора для військових частин історія національного військового прапорництва була недостатньо дослідженою. Над вексилологією ще тяжіла радянська спадщина. Але все-таки за основу взяли доцільний принцип поєднання історичної традиції — символів доби Київської Русі, прапорництва українського козацтва й новітніх вимог.

Тож 1992 року наказом Міністра оборони України для узагальнення пропозицій і підготовки матеріалів щодо військової символіки було створено робочу комісію, яка розробила відповідний зразок. За цим проектом Бойовий прапор військової частини мав являти собою синьо-жовте полотнище із символом ЗС України (синій щит із тризубом) у центрі. Символ ЗС України оточував вінок із листя дуба та гілок калини.

У жовтні 1993 року колегія Міністерства оборони України затвердила проекти Бойового прапора військової частини ЗС України та прапорів видів Збройних Сил України. Полотнище Бойового прапора вже мало бути малиновим, а не синьо-жовтим. Зазначені прапори було передбачено затвердити постановою Верховної Ради України. Однак, попри зусилля військового відомства, цю постанову так і не було ухвалено.

> *У всі часи прапор, або хоругва (корогва) для воїнів мали неабияке значення й символізували славу та перемогу*

Навесні 2001-го Воєнно-геральдична служба розробила загальну емблему Збройних Сил, далі ж на її основі створювали емблеми та прапори Міністерства оборони, Генерального штабу, видів та Бойовий прапор військової частини. Підсумком напруженої роботи став проект Указу Президента України «Про символіку Збройних Сил України», який у липні 2001 року було подано на розгляд Комісії державних нагород та геральдики при Президентові України. Але через суб'єктивні розбіжності в поглядах на символіку проект указу не подали на підпис главі держави. Однак символіку, передбачену в цьому проекті, почали впроваджувати. Наприклад, перший Бойовий прапор нового зразка було вручено в серпні 2002 року Одеському інституті сухопутних військ. 2003-го, за рішенням Міністра оборони, було виготовлено 11 нових бойових прапорів для військових частин, що брали участь у параді на честь 12-ї річниці незалежності України. Лише 20 червня 2006 року Верховний Головнокомандувач підписав Указ «Про опис і малюнок базового зразка Бойового прапора військової частини (з'єднання) Збройних Сил України». Таким чином розробку Воєнно-геральдичної служби Генерального штабу ЗС України було фактично узаконено.

Як написано в положенні, Бойовий прапор є символом честі, доблесті й слави. Він закликає кожного військовика віддано служити народові України, мужньо, уміло та непохитно боронити Українську державу, не шкодуючи своєї крові й самого життя.

Роман ВУС

УТРАТА КОРОГВИ ОЗНАЧАЛА ДЛЯ КОЗАКІВ ПОРАЗКУ

Можна стверджувати, що український прапор найбільше модифікувався за часів запорізького козацтва. На той час єдиного прапора для всієї України не існувало. Корогви були різнобарвні, із зображенням зірок, хрестів, сонць, місяців, гетьманських або місцевих гербів.

Прапори, які збереглися в описах із часів визвольної війни Богдана Хмельницького, мали такі кольори: червоний і малиновий — 8 разів, білий — 7, блакитний — 6, жовтий — 5, чорний — 4, зелений — 1. Усього збереглося 14 описів прапорів.

За призначенням корогви поділяли на гетьманські, які були державними прапорами України, січові, що були символом Війська Запорізького, і полкові, котрі були бойовими прапорами козацького війська.

У походах прапор завжди майорів на чолі війська. Під час битв біля корогви точилася запекла боротьба, бо її втрата означала для козаків поразку. Корогва була одним із найшанованіших козацьких клейнодів. Корогва, як і всі інші клейноди була обов'язковим атрибутом усіх козацьких ритуалів. У бою та під час найбільших урочистостей гетьманська корогва свідчила про присутність гетьмана. Після винесення корогви із січової церкви починали скликати й проводити козацьку раду. Під час похорону гетьмана за труною несли схилену корогву.

Ще на початку XX століття в російських музеях було кілька десятків козацьких прапорів. Згодом у 30-ті роки вони невідомо куди зникли. Саме тому й не збереглося в українських музеях значних козацьких прапорів.

Інф. «НА»

ІДЕОЛОГІЧНА РЕВОЛЮЦІЯ

ЦЬОГОРІЧНИЙ ПАРАД ВІДКРИВАЄ ВАЖЛИВИЙ ЕТАП РОЗБУДОВИ НАШОЇ АРМІЇ

Історик Василь Павлов

Плакат часів УНР

Ідеться не стільки про демонстрацію сучасної зброї, зразкового вишколу, скільки про початок ідеологічної революції в усьому безпековому секторі держави, перші поступи якої формалізуються в запровадженні нової системи найменувань військових частин і відповідних атрибутів, символіки й корпоративної культури. Держава береться за формування питомо українського погляду на воєнну минувшину країни, за повернення історичної справедливості в досі розмаїту картину сприйняття вітчизняного війська та за розвій потужної в просторі й часі патріотичної платформи єднання. Український успіх кодується саме в ній

Під час святкування Дня незалежності України нові почесні найменування дістануть кілька частин ЗСУ, Нацгвардії й Прикордонної служби. Тобто дано старт своєрідному апгрейду вікової звитяжної спадщини, яку здебільшого незаслужено забули або перекрутили імперські борзописці

Уперше столичним Хрещатиком пронесуть Бойовий прапор Першого Українського полку ім. Богдана Хмельницького, якого сформованого в Києві в травні 1917-го та який воював у складі Армії УНР. Тут же дебютно виконають гімн ОУН «Зродились ми великої години», який став Маршем українського війська (його адаптував Олег Скрипка). Родзинкою дійства, звісно, стане офіційне присвоєння низці військових підрозділів почесних найменувань. Наприклад, 72-га бригада називатиметься іменем військового формування Армії УНР — «Чорні запорожці», 24-та матиме ім'я Короля Данила. Напередодні глава держави Петро Порошенко, виступаючи перед військовими, зазначив: «…у боях 72-га механізована бригада підтвердила звання одного з найсильніших з'єднань Сухопутних військ Збройних Сил України, яку ще 2014 року через успішні воєнні операції, котрі вона здійснила, вороги охрестили Чорною. Це для них ви «Чорна бригада», а для нас — світле й хоробре військо».

Ми є свідками того, як, хоч дещо запізно, українське військо нарешті буквально виліковується від живучих «штамів» — конструктів радянської імперії. Фундаментом ідеологічного здоров'я й маршрутизатором розбудови військової потуги стають традиції часів визвольних змагань, які започаткували покоління борців за волю від Армії УНР до УПА та які стали актуальними нині. Тобто дано старт своєрідному апгрейду вікової звитяжної спадщини, яку здебільшого було незаслужено забуто або перекрутили імперські борзописці.

Чи не найактивнішим учасником робочих груп, що створюють дорожню карту сформованої ідеологічної матриці українського війська, є Василь Павлов, співробітник науково-дослідної частини історичного факультету КНУ ім. Т. Шевченка. Розповідь його стала в багатьох моментах одкровенням. У читача «НА» є можливість осягнути важливість, масштабність і глибину задуманого. А поштовхом до старту цієї праці став Указ Президента України про відзначення століття подій Української революції, у якому сказано, що уряд і центральні органи виконавчої влади мають розгорнути роботу з меморіалізації пам'яті українських вояків. Розроблено план дій, у якому зазначено: Міноборони має здійснити заходи з присвоєння частинам і підрозділам нових почесних найменувань. І ця робота матиме кілька етапів. Про перші ластівки перейменувань оголосять під час святкування Дня незалежності: ідеться про кілька частин ЗСУ, Нацгвардії та Прикордонної служби. Наступні хвилі перейменувань військових з'єднань матимуть офіційне підтвердження орієнтовно 14 жовтня й 6 грудня.

— Прогресивна частина суспільства добре розуміє: нинішня система почесних найменувань, назв військових частин не відповідає сучасним потребам держави, українському історичному наративу, політичному моменту й навіть здоровому глузду. Нас ледь не згубив період «раннього Януковича», коли в Україні насаджували культи великої перемоги й георгіївської стрічки, нівелюючи будь-які національні акценти. Починав розробку способів прибирання елементів радянщини з армійського буття 2014-го нині покійний полковник Валентин Федічев. Та з різних причин ніяк не вдавалося позбавитися від баласту совка, — розповідає Василь Павлов. — Для прикладу, деякі частини мають справді красиві найменування, але там бракує українського фундаменту. Коли прискіпливо досліджуєш їхній історичний бекграунд, спливають абсолютно неприпустимі речі. Наприклад, бригаду сформували в Росії, і вона дістала ймення «Самаро-Ульяновська», за участь у боях під Уфою дістала ще й назву «Залізної». 1920-го вона потрапила в Україну, придушувала тут повстанський антибільшовицький рух (ідеться про 24-ту механізовану Бердичівську Залізну бригаду ім. Князя Данила Галицького. — Авт.). І фактів, коли сучасні вояки асоціюють себе з таким «шлейфом», іще чимало.

У промовах Президента України часто звучить: наша армія має перестати існувати як обрубок радянської. Питання назв у цьому контексті здебільшого стосується ідеології держави, її символіки. Тому воно дуже складне. До речі, реально Данило Романович не був Галицьким. То імперський конструкт, на кшталт Івана Грозного, Олександра Невського. Їх нам запхнули силою. У тогочасних документах він був Королем Данилом. І саме це ім'я матиме 24-та бригада. Це не стільки нове найменування, скільки уточнення. Так показано, що ця постать перебувала в європейській військово-політичній системі координат перед обличчям загрози зі Сходу.

Україні час прощатися зі своїм колоніальним минулим

Дехто каже: «Що там атрибутика: знамена, історія, назви, — з того не будеш ситим і вдоволеним життям. Та й чи допоможе це виграти війну?» Ті, що висловлюють згадані тези, ментально родом із червоної імперії, забуваючи, як її пропаганда жорстко крокувала містами, містками й долями мільйонів людей. І як вона досягала задуманих результатів…

Наше військо ще не має повноцінно сформованої ідеології, і це не його провина, — військові мають учитися воювати й за потреби — захистити країну. Але ми знаємо, у якій системі орієнтирів іще недавно виховували майбутніх українських офіцерів, коли в одному з вишів на стіні поруч розміщували портрети Врангеля, Щорса, Петлюри й Махна.

— Це що було: сон-дрімота істориків, влади чи ворожа спецоперація? — запитую в співрозмовника.

— Я б назвав це комплексом факторів. Супротивник прорахував нашу, перепрошую, вайлуватість і ментальну інертність. Для прикладу, хоч як дивно, надзвичайно негативний роль почасти відіграють ветеранські організації. Нічого не маю проти них як військовиків, але вони намагаються актуально-позитивний досвід, але минулої молодості, прищепити теперішній юні.

ЗМІНИТЬ УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО

Панове, це страшно. Що даємо на противагу? Відповідь проста: українське бачення історії, — каже Василь Павлов. — Наші земляки справді служили в арміях кількох країн водночас, до того ж ворожих. Але акцентуймо увагу на тім, що українці воювали й за власну державу. Це період козацтва й доба 1917–1921років. А в інші часи служили в арміях тих країн, до складу яких входили їхні терени. На це слід екстраполювати автентичну точку зору, яка полягає в тім, що українці — блискучі солдати імперій. Але вони не билися за свою державність. Варто визнати: дехто був колабораціоністом, вибравши таку стратегію виживання. Тобто Україна має право на своїх героїв і так само — на власних покидьків.

Товариство, звикаймо: для України німецько-фашистська й радянська армії є окупаційними. До того ж остання — із 4 грудня 1917-го. 1921 року Червона армія здолала Армію УНР, окупувавши Україну. Речі слід називати власними іменами, тоді й ставлення до них зміниться.

— Чи варто переймати практику наших сусідів Литви, Польщі тощо з переформатування історичної політики та національної ідеології?

— Так само як Німеччина й Великобританія поволі прощалися з імперством, маємо попрощатися з нашим колоніальним минулим і комплексом меншовартості. Польський досвід військових перейменувань цікавий, його слід вивчати, але не переносити сліпо на наш ґрунт. Знаєте, не мають рації люди, які кричать, що ідеологія — це несуттєве. Сліпці! Це найважливіше! Без сумніву, солдат має бути озброєним, підготовленим і нагодованим. Але це тільки одне з коліс воєнної машини. Якщо голову цього забезпеченого бійця на чудовому танку заповнить путінська «вата», Україні нічого доброго не світить. Треба водночас будувати технічну, ресурсну й ідеологічну компоненти. Це не вигадка 2017-го. Відомі листи українських вояків доби УНР, які у своїх командирів просять переважно дві речі: дайте набої та істориків. Деяких військових досі дивує факт, що УПА організаційно й структурно була армією з власними статутами. За тих умов у старшинських школах навіть викладали курс історії Українського війська й видавали підручники! Нині ситуація практично дзеркальна. Поясніть солдатові, за що він воює та чому доводиться вбивати. Страшні слова, але мусимо їх сказати. Є польська приказка, що стала мемом: «Дитина в школі має вивчати два обов'язкові предмети: допризовну підготовку та історію власної країни, щоб знати, як і в кого стріляти…» Погано, що про це говоримо через 26 років із часу проголошення незалежності. Ми майже втратили їх, але це не запізнення, це затримка. Найголовніше, що почався рух уперед — до пошуку універсальної для всіх частин моделі військово-ідеологічної платформи.

Чи не найадекватнішою відповіддю на викдання ворога в інформаційні поля стане те, що наша армія назавше зрідниться з традиціями, бойовим духом та атрибутикою пращурів-звитяжців. Час чітко сказати: українське військо походить від дружин руських князів, полків козацьких гетьманів, дивізій армії УНР. Так, вони не лише здобували вікторії, а й зазнавали поразок. Ми зобов'язані однаково зрозуміти як перемоги, так і програші. Недруги ятрять рани, закидаючи критику: мовляв, Київ ушановує армію УНР, яка все програла. Так, панове, ми славимо звитяжців, полеглих у тих кривавих бойовищах! Але зауважте, наскільки важко знайти француза, для якого Наполеон — негідник. А він не просто програв війну, а й усе життя, проте є героєм у Франції!

У назвах, прапорах, церемоніях маємо міцно й надовго «зашити» українську державницьку ідеологію

Учасникам робочих груп іноді доводиться застосовувати широкий спектр аргументів. Та головне, що вони невтомно спілкуються з командирами, бійцями, волонтерами. Зазвичай усе починається з неприйняття. Однак порозуміння швидко приходить у живій розмові, коли вдається пояснити, чиї імена пропонують використати в назвах бригад.

Чорні запорожці зі своїм тулумбасом

Прапор холодноярців

— Ну от, одна з бригад хотіла взяти почесне найменування «Кримська», але ми були проти. Ми можемо так назвати частину, коли повернемо Крим. Потрібні логічні конструкти. Так само недоцільно сьогодні називати частину «імені Героїв Савур-Могили», — пояснює Василь Павлов. — Вона з'явиться тоді, коли створиться міф, легенда й, зрештою, коли цю висоту повернемо в українське лоно, установимо прапор та військовий меморіал. Цей брендовий

Якщо втратимо історію сучасної війни, за нас її обов'язково напишуть вороги

елемент війни ми монтуємо в майбутню історію. Час відсіче зайві емоційні, якісь спірні моменти, бо певний пласт інформації ще закрито. Чудовий приклад такої символічної меморіалізації — останні слова в присязі новобранців бронетанкових сил Армії оборони Ізраїлю. Вони завершують марш-кидок на вершині Масади й там приймають присягу, запевняючи: «Масада більше ніколи не здасться ворогові!» Так само й в нашій військовій традиції може започаткуватися подібний конструкт: ми ніколи не здамося. Але для цього потрібен час, і втрачене слід повернути. Ми йдемо до цього, будуючи ідеологічні підвалини в суспільстві. Іще важливий аспект: солдат має знати, що про нього пам'ятатимуть. А тому нинішній воїн повинен шанувати українських вояків далекого й близького минулого.

— І кого зі звитяжців ви назвали б для прикладу?

— Варіантів безмір. Можна звернути увагу на такі постаті, як киянин Всеволод Петрів. Він напівшвед, напівнорвежець, але він політичний українець. Письменник, педагог, військовий міністр, генерал-хорунжий Армії УНР, учасник оборони Києва від банд Муравйова, автор праць із військової історії, який залишив величезну теоретичну спадщину. І неправду кажуть, що у війську не сприймають новації. Просто з військовими мало говорять фахово-переконливо. Військові мають зрозуміти: перейменування, нову форму тощо роблять не для них, хоч як дивно, а для тих, кому сьогодні 5–10 років. Дітям треба бачити настільки красивих військових, щоб їм захотілося одягнути однострій. Так і в назвах, прапорах, церемоніях маємо міцно й надовго «зашити» українську державницьку ідеологію. Так, незвично, але дайте трішки часу. Це шлях довгий і безальтернативний. А противникам ми заявляємо: «Робота почалася. Усе буде по-нашому!»

Альманах «За державність», який у 1930-х роках видавало Українське воєнно-історичне товариство під проводом генерала УНР Марка Безручка

Співрозмовник переконаний: у кожній частині має бути свій історіограф. І їх треба спеціально готувати. Бо якщо втратимо історію сучасної війни, за нас її обов'язково напишуть вороги. А пересічні українці почасти «плавають» у перебігу її видатних операцій. Результати такої роботи мають потрапляти в шкільні підручники, пісні й навіть фольклор. Як кажуть, інформація для роздумів: у Центральному архіві МО РФ у Подольську штатно навчаються дві роти військових істориків! Це потужна пропагандистська машина! Вивчення історії, чи подобається це комусь, чи ні, формує майбутній мобілізаційний ресурс у разі нападу ворога. І перше, що робив окупант у Криму й на Донбасі, це спалював підручники з історії України, завозячи тонни макулатури з «альтернативною історією», написаною в стилі ГоловПУРу. Василь Павлов каже: у тому, що ми вистояли на початку агресії й стоїмо досі, значна заслуга авторів підручників з історії України, які сформували когорту патріотів, котрі пішли на Майдан і на «нулі» АТО.

— Наша армія відроджується, і радянська минувшина певного військового колективу — це перегорнута сторінка, де нічого проукраїнського немає, — каже Роман Боровик, сотник «Чорних запорожців», українець, який довго жив у Перемишлі (Польща) і повернувся в Україну. — Зараз для кожного підрозділу фактично формують новий фундамент із подієвих складників: від гіркого досвіду борні українського вояка за виживання до нинішнього патріотичного злету й сподівань на справжній державний розвій. «Чорних запорожців» після Ризького трактату інтернували на Перемишлянщину. Мої предки саме звідти. Тато з 1940-го перебував у складі ОУН. Я ж не один рік здійснюю заходи в Холодному Яру, куди приїздимо зі своїм тулумбасом. Торік у Чигирині на освяченні зброї підходять до мене зо два десятки українських вояків і запитують, чи пам'ятаю їх. Одверто відповідаю, що ні. А вони й кажуть: «Уперше ми бачилися в Холодному Яру, коли нам було по 14–16 років, а ось тепер воюємо на Сході». Уявляєте, як така наука діє на людей!

Геннадій КАРПЮК

«МІЦЬ НЕСКОРЕНИХ»

ТАКУ НАЗВУ ДІСТАЛА ВИСТАВКА НОВІТНІХ ЗРАЗКІВ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ, ЯКУ 23 СЕРПНЯ ВІДКРИЛИ НА ГОЛОВНІЙ ВУЛИЦІ СТОЛИЦІ. ПРО ДЕЯКІ З ПРЕДСТАВЛЕНИХ НА НІЙ ЗРАЗКІВ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ — У МАТЕРІАЛІ НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

За роки незалежності підприємства вітчизняної «оборонки» передали війську чимало зразків озброєння та військової техніки як модернізованих, так і зовсім нових. Особливо останніми роками. У ці святкові дні кияни та гості столиці мають унікальну можливість побачити на власні очі близько 70 одиниць озброєння та військової техніки, які допомагають нашим армійцям перемагати ворога в районі антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях.

— Це техніка, яка вже тривалий час перебуває на озброєнні нашого війська або яку нещодавно прийнято. Побачать кияни та гості столиці й новинки, техніку, яку заплановано прийняти на озброєння, — розповів начальник Озброєння ЗС України генерал-майор Микола Шевцов. — Після урочистостей техніка надійде в бойові частини Збройних Сил України, Національної гвардії України й Державної прикордонної служби України, що виконують завдання в районі АТО

БРОНЕТРАНСПОРТЕР БТР-4Е

Це повнопривідний восьмиколісний бронетранспортер із колісною формулою 8х8. Його призначено для транспортування бійців механізованих підрозділів та вогневої підтримки в бою; він може виконувати завдання цілодобово, у різних кліматичних умовах, на дорогах із різним покриттям та в умовах цілковитого бездоріжжя. На БТР-4Е встановлено бойовий модуль БМ-7 «Парус».

Основні тактико-технічні характеристики	
Повна маса, т	21,9
Екіпаж, чол.	3
Десант	7
Тип броні	Протикульова (можливість установлення додаткового протикумулятивного й протимінного захисту днища)
Озброєння: Гармата ПТРК Гранатомет Кулемет	 ЗТМ-1 «Конкурс» або «Бар'єр» КБА-117 7,62 мм КТ
Двигун	DEUTZ BF6M1015CP, V-6 турбодизель
Потужність двигуна	448,8 к. с.
Швидкість руху, км/год: по шосе на плаву	 110 від 8 до 10
Перешкоди, які долає на сухому ґрунті: максимальний кут підйому, градуси максимальний кут крену, градуси максимальна висота вертикальної стінки, м максимальна ширина рову, м	 30 25 0,5 2,0
Запас ходу, км	690

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ БРОНЬОВАНИЙ ВАНТАЖНИЙ АВТОМОБІЛЬ ДЛЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ БОЄПРИПАСІВ НА ШАСІ АВТОМОБІЛЯ МАЗ-6317

Автомобіль призначено для перевезення боєприпасів, спеціального обладнання пунктів управління, медичних пунктів, пересувних пунктів обслуговування та ремонту техніки, інших вантажів масою до 20 т. Також його можна використовувати як евакуатор пошкодженої техніки та іншого спеціального обладнання. Броньована кабіна забезпечує надійний захист особового складу від куль, осколків мін і снарядів. Унікальний автомобіль оснащено мультиліфтом, який дає змогу за лічені хвилини здійснити його завантаження-розвантаження. Саме такі автомобілі були конче потрібні нашим військовим підрозділам, які здійснювали забезпечення захисників донецького та луганського летовищ.

Основні тактико-технічні характеристики	
Повна маса, кг	25 150
Колісна формула	6х6
Максимальна швидкість по шосе, км/год	80
Рівень балістичного захисту кабіни	ПЗСА-4 (за ДСТУ-3975–2000)
Можливість у транспортуванні снарядів до РСЗВ БМ-21, шт	120
Запас ходу (під час руху по шосе), км	1000

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ БРОНЬОВАНИЙ АВТОМОБІЛЬ «ВАРТА»

Вітчизняний повнопривідний колісний (4х4) бронеавтомобіль оснащено протимінним захистом. Його призначено для перевезення та вогневої підтримки особового складу, транспортування боєприпасів, військових вантажів і майна. Ефективний під час використання в якості автомобіля управління, під час спеціальних операцій та при організації супроводу інших транспортних засобів. Може виконувати завдання на дорогах із різним покриттям та за цілковитого бездоріжжя.

Основні тактико-технічні характеристики	
Повна маса, кг	17 500
Екіпаж, чол.	2
Десант, чол.	8
Максимальна швидкість по шосе, км/год	100
Подолання перешкод: максимальний кут підйому, градуси максимальний кут крену, градуси максимальна висота вертикальної стінки, м глибина водної перешкоди, м	 30 24 0,6 0,85
Запас ходу, км	1200

РЕАКТИВНА СИСТЕМА ЗАЛПОВОГО ВОГНЮ БМ-21 «ВЕРБА»

РСЗВ БМ-21 «Верба» розроблено 2015 року на базі РСЗВ БМ-21 «Град». Її призначено для ураження відкритої та захищеної живої сили, броньованої й неброньованої техніки, артилерійських і мінометних батарей, командних пунктів та інших цілей на дальності від 5 до 20 км.

На першій українській РСЗВ встановлено удосконалену бойову частину, в якій заряджання, прицілювання та управління вогнем відбувається в автоматичному режимі з кабіни; вітчизняні конструктори замінили традиційні базові шасі (УРАЛ-375, УРАЛ-4320) на шасі вітчизняного виробництва (КрАЗ-260В).

Основні тактико-технічні характеристики	
Максимальна дальність ураження цілі, км	до 20,4
Час повного залпу, с	20
Калібр, мм	122
Боєкомплект, пострілів	40
Час розгортання у бойове положення (згортання у похідне положення), хв.	3,5
Площа ураження одним залпом, га	20

ЗЕНІТНА РАКЕТНА СИСТЕМА С-300ПС

Основні тактико-технічні характеристики	
Дальність ураження цілей, км: максимальна мінімальна	 75 5
Кількість цілей, що одночасно обстрілює один ЗРК	6
Імовірність ураження цілі однією ракетою	0,7
Швидкість польоту ЗКР, м/с	2000
Маса бойової частини ракети, кг	130
Запас ходу, км	700

У складі Повітряних Сил ЗС України особливе місце займають засоби протиповітряної оборони, що забезпечують надійне прикриття та оборону найважливіших адміністративних, промислових і військових об'єктів від ударів усіх типів повітряного нападу в усьому діапазоні їхнього практичного застосування, зокрема під час постійного бойового чергування. Це завдання вирішує зенітно-ракетна система С-300ПС, призначена для знищення засобів повітряного нападу противника всіх типів, тактичних балістичних ракет і для прикриття угруповань військ (сил) у складній повітряній обстановці та в умовах інтенсивних радіоперешкод. До її складу входить радіолокатор виявлення цілей, пункт бойового управління, радіолокатор підсвічування та наведення ракет і пускові комплекси. С-300ПС здатна уражати сучасні літальні апарати, крилаті ракети та інші цілі, що летять зі швидкістю до 1200 м/с на відстані до 75 км та висоті від 25 до 27 000 м.

БРОНЬОВАНА МЕДИЧНА МАШИНА МТ-ЛБ С

Машину призначено для евакуації поранених з поля бою з одночасним наданням невідкладної медичної допомоги під час транспортування. Її поява стала результатом переробки штатного МТ-ЛБ. Зокрема, для того щоб розмістити поранених на ношах двома ярусами, довелося суттєво збільшити заввишки десантний відсік. Для евакуації поранених застосували обладнання оригінальної конструкції, яке дає змогу переміщувати ноші через кормові двері машини. Цю санітарну бронемашину також оснащено лебідкою з електроприводом. За допомогою троса, довжина якого становить 50 м, можна евакуювати поранених із поля бою на ділянках, які простріхлює ворог.

БММ МТ-ЛБ С оснастили медичним обладнанням для надання першої медичної допомоги в районі бойового зіткнення з противником. На борту є певний набір медикаментів, перев'язувальні матеріали, кровоспинні засоби, шини для іммобілізації, кисневий інгалятор. В евакуаційному відсіку навіть можна здійснювати нескладні оперативні втручання.

САМОХІДНА ГАРМАТА «ПІОН»

Самохідну гармату 2С7 «Піон» калібру 203 мм виконано за безбаштовою схемою з відкритою установкою гармати в кормовій частині САУ. До складу екіпажу входить сім осіб. Корпус розділено на чотири відділення. Корпус 2С7 «Піон» зроблено з двошарової протикульної броні з товщиною зовнішніх листів 13 мм, а внутрішніх — 8 мм. Обслуга, розміщена всередині САУ, захищена від наслідків застосування зброї масового ураження. Корпус утричі послаблює дію проникної радіації. Заряджають головну гармату під час роботи САУ з ґрунту або з вантажівки за допомогою установленого на платформі спеціального підйомного механізму з правого боку відносно гармати. Заряджаючий на той час перебуває ліворуч від гармати й керує процесом за допомогою пульта управління.

САУ «Піон» здатна знищувати засоби ракетно-ядерного нападу, руйнувати польові та довгострокові оборонні споруди противника, виводити з ладу тили, пункти та органи управління військами й артилерією противника, живу силу й техніку в районах зосередження та на рубежах розгортання. Максимальна дальність ураження цілі осколочно-фугасним снарядом становить 37,5 км, активно-реактивним — 49,5 км.

Основні тактико-технічні характеристики	
Калібр, мм	203,2
Темп стрільби, постр./хв	1,5-2
Боєкомплект, постр.	4
Час розгортання у бойове та згортання у похідне положення, хв.	10
Початкова швидкість снаряда, м/с	950
Запас ходу, км	675

МОДЕРНІЗОВАНИЙ ТАНК Т-72АМТ

Танк Т-72АМТ — результат модернізації танка Т-72А шляхом установлення приладів і систем вітчизняного виробництва, які за своїми технічними характеристиками перевищують нинішні аналоги. Зокрема, «сімдесятдвійку» обладнано протикумулятивними екранами, які захищають башту по периметру. Комплекс динамічного захисту «Ніж», який розмістили навколо корпусу й башти танка, ефективно захищає від влучання бронебійних снарядів, кумулятивних засобів ураження та ударно-кумулятивних боєприпасів.

На модернізований Т-72АМТ також установлять прилади нічного бачення з електронно-оптичними перетворювачами третього покоління. А це означає, що він «бачитиме» вночі, як удень. Своєю чергою, нічний приціл для навідника дає змогу стріляти керованою ракетою «Комбат». Також можна вести вогонь із зенітно-кулеметної установки 12,7 мм зсередини танка із зачиненим люком.

Матеріали сторінки підготували Сергій ВОРОНКОВ, Андрій ЛИСЕНКО

«БУВАЛО, ЗА ДОБУ «ВИДАВАЛИ» ПО 700 СНАРЯДІВ»

У ТАКИЙ СПОСІБ БАТАРЕЯ ОЛЕКСАНДРА МОСІЙЧУКА ВІДСІКАЛА ПРОРОСІЙСЬКИХ БОЙОВИКІВ ВІД НАШИХ ПОЗИЦІЙ У ДАПі

Олександр Мосійчук виконує бойове завдання в районі донецького аеропорту

Олександр Мосійчук разом із дружиною Ганною та дочкою Міланою

Капітанові Олександру Мосійчуку — 26, як і незалежності України, він кавалер ордена Богдана Хмельницького. Нагороду йому особисто вручив Президент України. Нині офіцер — слухач Національного університету оборони України. Гордість батьків, опора дружини й трирічної доньки та надія Батьківщини-ровесниці. І це не просто слова

У вересні 2013 року старший офіцер батареї Олександр Мосійчук став батьком. Дружина Ганна подарувала йому донечку, і він не тямився від щастя… Тільки-но прибігав зі служби, одразу брав на руки маленьку Міланочку, яка видавалася йому янголятком. Однак щастя молодого офіцера було нетривалим.

У березні 2014 року 55-ту артбригаду підняли за тривогою й відправили на Чонгар, щоб не допустити поширення зарази «зелених чоловічків». Але невдовзі бригаду артилеристів, одну з небагатьох на той час боєздатних частин, швидко передислокували на Схід країни визволяти наші міста й села від російських зайд та їхніх найманців.

— Наприкінці травня висунулися вночі в бік Слов'янська, — розповідає Олександр Мосійчук. — Наша батарея йшла окремою колоною. За годину перед нами пішов підрозділ ВДВ, але згодом ми його наздогнали. Рухались на спуск, а десантники на БТРах уже повільно підіймалися. І раптом шквал вогню. Усе світилося, як у телешоу…

Як згодом з'ясувалося, бойовики чекали саме на артилерію. Тоді Мосійчук разом з іще необстріляними побратимами зрозуміли, що народилися в сорочках. Були на КАМАЗах, ЗІЛах. Єдина броня — командирський БТР… Удар прийняли десантники. Вони відреагували блискавично. Розосередилися й зайняли оборону. Кулемети на їхніх БТРах відкрили шквальний вогонь по ворогу. Через 20–30 хвилин усе було закінчено — ворог накивав п'ятами, а колона рушила далі.

День за днем офіцер набував бойового досвіду. Якось Олександрові показали в Інтернеті кругленьку суму, в яку бойовики оцінювали його військову майстерність. Молодого офіцера це тільки підбадьорило: хто дасть об'єктивнішу оцінку роботі, як не ворог?

Артилерійську науку молодий офіцер опанував у Львові із завзяттям нащадка козацького роду. А ще раніше, у рідній Шепетівці, що на Хмельниччині, хлопцеві прищепили любов до української історії та Шевченкової мови. Згадує, як, приїхавши в Запоріжжя, він мав прилаштовуватися до російської, адже не тільки в місті, а й у військовому колективі більшість послуговувалася саме нею.

> *«Коли противник підійшов до терміналів упритул, «кіборги» викликали вогонь на себе, і це було найважче. Ми мали працювати з ювелірною точністю...»*

До речі, знамениту 3-тю батарею 55-ї бригади Олександр Мосійчук набирав із мобілізованих. Його на місяць відкликали в Запоріжжя й наказали створити бойову одиницю.

— У нашому невеликому колективі була тільки одна людина молодшою за мене, решта мала від 30 до 50 років життєвого досвіду, — згадує Олександр. — У багатьох за плечима бізнес, поля, шахти, по двоє-четверо дітей. А я їх навчав копати капоніри, ставити намети, стріляти. Гармата — дві тонни. Станини важкі — чоловіки за спини хапалися. Але жоден не скаржився й не тікав. Об'єднувала одна мета — захистити Україну.

23 серпня 2014 року їх кинули під Іловайськ, у район Старобешева. Там уже був котел, однак про це артилеристи мали дуже непевні дані. Під час висування двічі потрапили в засідку. Спочатку — під мінометний обстріл, а потім — у центрі одного із сіл.

Під Старобешовом батарею Мосійчука зустрів старший начальник, який одразу дав координати. Запоріжці завдали вогневого удару. Після цього по позиції артбатареї вдарили міни та «Гради». Загинув Віктор Катанов. Утратили кілька гармат і машин. Хто встиг, відійшли полями. Інші пережили обстріл у бліндажах.

— Позицію було буквально перерито артилерійськими пострілами противника: від деяких КАМАЗів залишилися тільки обгорілі рами… — пригадує Олександр. — Невдовзі нас відправили на відновлення.

А в жовтні запоріжців перемістили в район донецького аеропорту, де їм довелося попрацювали найбільше. Штурми, які здійснювали російські найманці, здавалося, не мали кінця-краю. Та артилеристи робили свій внесок у відсіч кожного з них.

— Бувало, за добу «видавали» по 700 снарядів. Полічіть, кожен по 43,5 кг, — розповідає командир батареї. — Коли противник підійшов до терміналів упритул, а потім і ввійшов у них, українські «кіборги» викликали вогонь на себе, і це було найважче. Ми мали працювати з ювелірною точністю. А коли оборонці донецького аеропорту відходили, ми створювали їм коридори, ведучи методичний вогонь, щоб відсікти противника. Клали снаряди позаду наших або з боків.

Згодом Олександрові Мосійчуку не раз випадало спілкуватися з оборонцями донецького аеропорту. Він радіє, що роботу артилерії ті оцінювали на «відмінно», і пишається своїми підлеглими, які стали для нього побратимами.

Нині бойовий офіцер — у стройовому розрахунку Національного університету оборони імені Івана Черняховського крокуватиме святковим Хрещатиком і виконає це з гідністю та козацьким завзяттям, адже за ним спостерігатимуть його батьки, дружина Ганна з трирічною Міланою і вся Україна. У свої 26 років він щиро бажає Україні многая літа. Чимало він зробив для цього і сподівається, що Господь Бог подарує йому та його родині багато років мирного життя.

Руслан ТКАЧУК

НАЙМОЛОДШИЙ УЧАСНИК ПАРАДУ АРТЕМ ЄВТУШЕНКО

Відкриває військовий парад до Дня незалежності України традиційно наймолодший його учасник — вихованець Київського військового ліцею імені Івана Богуна — тамбур-мажор роти барабанщиків. Цього року почесне право крокувати головною вулицею міста попереду 4,5-тисячної колони військовослужбовців і задавати їм оркестровий ритм виборов ліцеїст другого курсу молодший сержант Артем Євтушенко. Це перший у його житті парад, основним критерієм відбору до якого були гарні успіхи в навчанні та бездоганний стройовий крок.

— Очолювати військовий парад до Дня незалежності України — надвідповідальне завдання, виконати яке я та мої товариші маємо якнайкраще. Адже на нас дивитимуться мільйони українців, тисячі юнаків, які мріють стати військовослужбовцями, — каже Артем.

Ліцеїст Артем Євтушенко

Учасник параду признається, що дуже пишається своєю роллю головного барабанщика. Щороку дивлячись грандіозне військове дійство по телевізору, тоді ще звичайний школяр із невеличкого містечка Золотоноші на Черкащині навіть подумати не міг, що виконуватиме таку відповідальну та важливу роль.

Військовою справою Артем почав захоплюватися з раннього дитинства, адже народився в родині військовослужбовців. Його батько, капітан ВДВ, уже третій рік воює в районі АТО. Бабуся й дідусь — офіцери запасу. І що таке військова дисципліна, Артем знає з дитинства. Хлопчик часто приміряв батьків офіцерський кашкет, бував на полігоні. Ще в зовсім юному віці Артем почав займатися силовою підготовкою. Коли на Сході України спалахнула війна і його тато — капітан Олег Євтушенко — разом зі своїм підрозділом вирушив у район АТО, Артем твердо вирішив, що наступного року вступатиме в ліцей.

Із часом, можливо, він буде офіцером найміцнішої армії у світі, а поки що чітко крокує й вистукує ритм для колони військових з усієї України. Каже, що головний його секрет — не хвилюватися, навіть попри те, що, крім мільйонів українців, дивитимуться парад та оцінюватимуть його виступ найсуворіші судді — його тато, бабуся й дідусь, які вчили його бути сміливим. А ще — молодший брат, п'ятикласник, який так само, як і Артем, мріє приміряти військовий кашкет.

Ольга МОСЬОНДЗ

НА ВІЙНІ ЩАСТИТЬ СМІЛИВИМ

Орденоносець солдат запасу Сергій Якимчук — один із тих, котрі в складі парадної «коробки» 1-ї танкової бригади крокуватимуть Хрещатиком у день головного державного свята України. Колишній десантник, демобілізований два роки тому, він сьогодні знову в строю, серед таких, як і сам резервістів, які проходять бойовий вишкіл у Гончарівському. Для нього почесне право пліч-о-пліч із бойовими товаришами урочистим маршем пройтися головною вулицею країни означає насамперед ушанувати пам'ять загиблих побратимів, тих, які за нашу волю й незалежність віддали своє життя.

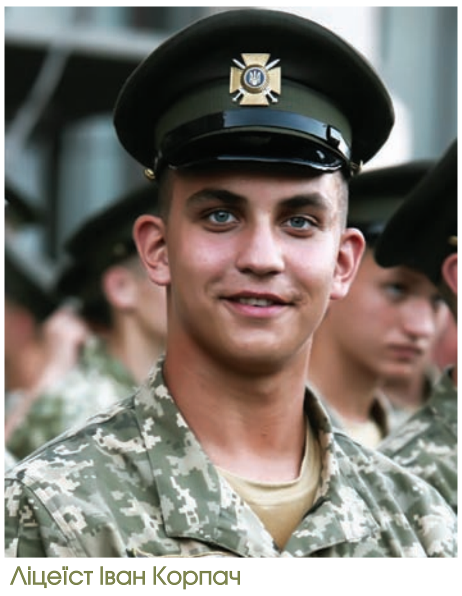
5 вересня 2014 року, за першими Мінськими домовленостями, на Донбасі було оголошено про перемир'я та припинення вогню. Однак цей день став одним із найкривавіших в історії нашого спротиву російській агресії. У засідку бойовиків з-за «поребрика» та місцевих сепаратистів поблизу населеного пункту Весела Гора потрапили бійці окремого штурмового батальйону «Айдар» і десантники 80-ї аеромобільної бригади. У запеклому бою загинуло більше десяти українських захисників.

Сергій сумно всміхається: мабуть, народився в сорочці. По їхній колоні вогонь вели з двох боків зі стрілецької зброї, гранатометів, великокаліберних кулеметів і танка, а дорогу попереду було заміновано протитанковими мінами. Десантники спочатку спішилися з бойових машин і зайняли кругову оборону, відбиваючи натиск противника, а потім пішли на прорив, рухаючись на техніці. І саме тоді БТР, механіком-водієм якого був Якимчук, прошило наскрізь пострілом з РПГ. Троє бійців загинули одразу, четвертий через рани помер наступного дня. Інші бійці, які перебували в пошкодженій бойовій машині, вижили завдяки майстерності механіка-водія. Під обстрілом Якимчук не розгубився й вивів пошкоджений БТР-80 з-під ворожого вогню...

Солдат запасу Сергій Якимчук

Потім були інші бої, утрати й перемоги. У складі львівської «вісімдесятки» Сергій Якимчук (кавалер ордена «За мужність» ІІІ ступеня) провоював до осені 2015 року, до своєї демобілізації. Нині мужній тернополець навчається на 4-му курсі Харківського університету залізничного транспорту, здобуває вищу освіту, мріє про мир і благополуччя в очищеній від загарбників і зрадників країні. І задля того, аби наблизити цей час, солдат знову тримає в руках зброю. Поки що — як резервіст, та коли треба буде, він повернеться у військо й захищатиме рідну землю.

Іван СТУПАК

Ліцеїст Іван Корпач

БАТЬКО ГОРДИВСЯ Б ТАКИМ СИНОМ

Іван Корпач уперше крокуватиме в парадній коробці святковим Хрещатиком. Він ліцеїст другого курсу Київського військового ліцею імені Івана Богуна.

Нарешті здійсниться давня мрія хлопця. На жаль, побачити це не судилося його батькові. У квітні 2015-го сержант Олег Корпач загинув. На війну пішов добровольцем, не міг дивитися, як вороги роздирають його країну. Іванові тоді виповнилося лише 14 років, а він уже став головним чоловіком у родині, підтримував матір, у якої, крім нього, ще троє дітей. Тепер він кожні вихідні приїжджає додому й допомагає, а найголовніше, показує приклад молодшому трирічному братикові.

Він мріє не лише стати справжнім офіцером і здійснити свою мрію, а й виконати заповіт батька стати гідним і відважним чоловіком.

Ольга МОСЬОНДЗ

Молодший сержант Віталій Лиско

«В ОДНОМУ БОЮ НАШ ЕКІПАЖ СПАЛИВ ТРИ РОСІЙСЬКІ ТАНКИ»

Віталію Лиску — тридцять п'ять, він учасник АТО, молодший сержант, танкіст, кавалер ордена «За мужність». Дуже скромний, неговіркий. Один із лютневих днів 2015 року закарбувався в його пам'яті на все життя, і він про нього згадав.

— Зранку 12 лютого екіпаж нашого Т-64 в складі тоді ще командира танкового взводу лейтенанта Василя Божка та механіка-водія старшого солдата Артура Шахмандарова дістав бойове завдання вийти в район селища Логвинове та зайняти там оборону, — розповідає Віталій. — Згодом нам повідомили, що в селище вже зайшов ворог. Дорогою ми зустріли підрозділи 79-ї аеромобільної й 30-ї механізованої бригад. Ті вже готувалися штурмувати населений пункт, який захопили бойовики, тож ми вчасно прийшли їм на допомогу. Почався штурм. Маневруючи, ми намагалися вести влучний вогонь з усього штатного озброєння. Невдовзі вибивали окупантів із займаних позицій. Потім піхота стала зачищати звільнені позиції. Того дня терористи зазнали значних втрат у живій силі й техніці. Але відпочити нам не дали, згодом надійшов новий наказ. Треба було терміново вийти за селище, замаскуватися в лісовій смузі й не допустити пересування ворожої бронетехніки.

Важко навіть уявити, що могло б статися, якби командир не помінявся зі мною місцем навідника-оператора. Коли ми з'їхали з ґрунтової дороги на трасу, командир помітив, як із боку Вуглегірська сунуть три російські танки Т-72. Взводний, холоднокровно піймавши танк у приціл, влучив у його «серце». Гучно здетонував боєкомплект, і ворожій бронемашині відірвало башту.

Наш Т-64 плавно відходив назад. Серед густого диму бойовики навіть не побачили, звідки по них стріляли, тому й зосередили вогонь по іншій цілі. Тоді ми зайняли позицію за двома підбитими БМП. Нерівний бій відбувався за алгоритмом «виїхав, вистрілив, сховався». І тільки-но ми влучили в другий танк, як уже третя «сімдесятдвійка» росіян розпочала на нас полювання. Вона виїхала з ґрунтової дороги на трасу й рушила в наш бік. Переїжджаючи через вузький місток річки, їхній танк повернувся до нас кормою. Скориставшись цим, командир зробив влучний постріл. Снаряд поцілив прямісінько у двигун. Ворожа бойова машина спалахнула й, утративши керування, звалилася з мосту в річку.

За цей бій наш екіпаж було відзначено державними нагородами. Командирові взводу Василю Божку присвоїли звання Героя України з врученням ордена «Золота Зірка». А механіка-водія старшого солдата Артура Шахмандарова та мене було нагороджено орденами «За мужність» ІІІ ступеня.

Нині Віталій працює в ПАТ «Запоріжтрансформатор», разом із дружиною виховує двох синів. Молодший сержант Віталій Лиско перебуває в резерві Збройних Сил України, але планує піти на військову службу за контрактом і знову захищати Батьківщину.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

«ПОГОВОРИ ЗІ МНОЮ, СИНУ…»

УЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ РІК В УКРАЇНІ ТРИВАЄ ВІЙНА. КАЖУТЬ, ЩО ВІЙНА НЕ ІЗ ЖІНОЧИМ ОБЛИЧЧЯМ… ТОДІ ЧОМУ, СЛУХАЮЧИ ЗВЕДЕННЯ З ФРОНТУ, КОЖЕН ІЗ НАС УЯВЛЯЄ СТОМЛЕНЕ ОБЛИЧЧЯ СОЛДАТА, А ПОРУЧ — ЗГОРЬОВАНЕ ОБЛИЧЧЯ МАТЕРІ?

Скільки за роки нашої визвольної війни пролито сліз? Заплакані матері завжди пам'ятатимуть своїх загиблих синів, які залишилися в їхній пам'яті та на фотографіях. Вони для них завжди будуть по-дитячому безтурботними, щиро усміхненими, сповненими життя та впевненості в майбутньому. Семе таким залишився для жительки Коломиї, вихователька дитячого садка Наталії Петрівни Сенюк її старший син Тарас, який віддав своє життя за Батьківщину

У день загибелі сина жінка безуспішно намагалася зателефонувати йому, але у відповідь тільки чула жіночий голос: «Абонент зараз недоступний, зателефонуйте пізніше». В ефірі телевізійних каналів вкотре повідомляли про нові втрати серед українських воїнів. Наталія Петрівна тоді ще не знала, що серед загиблих був і її син Тарас Сенюк, один із перших Героїв України — учасників АТО, комбат, який три роки тому разом зі своїм першим десантно-штурмовим батальйоном 95-ї одшбр, потрапив у засідку російських бойовиків під Слов'янськом. А згодом його рідним вручили Золоту Зірку Героя України, посмертно… За злою іронією долі це сталося за два дні до дня народження Тараса.

Передати стан душі жінки, яка втратила сина, неможливо. Виникає нестерпний біль, нерозуміння світу, заперечення всього, байдужість до життя, а ще цілковита відсутність віри в щасливе майбутнє… Що робити? Жінка безліч разів ставила перед собою це питання й мала на нього лише одну відповідь. Якщо людина вибрала долю військового, то вона має відгукнутися на перший поклик, іти захищати свою державу, свій народ. Якби не її Тарас і тисячі інших воїнів, то вже давно не було б у нас України.

...Повіває легенький вітерець, тихесенько стукаючи гілками дерева в шибку вікна. Материне серце підлаштовується під його ритм, тріпоче в грудях сполоханою пташкою. Когось чекає? Содівається на якусь звістку?

— Матусю! Рідненька! — тихий і водночас до болю знайомий голос пронизує її душу. Виникає бажання розплющити очі, але, щоб не розчаруватися й не відпустити від себе цю жадану мить, жінка промовляє:

— Тарасику, це ти?

— Вибачте, матусю, що потривожив, знову болю завдав.

— Не йди від мене, синку. Дай хоч надивлюся на тебе, хоч поговоримо. Нещодавно твій молодший брат Максим стенд мені зробив із твоїми фотографіями. Їх небагато, бо ти не любив фотографуватися. Я забрала навіть ту, що на могилі була. І прапор синьо-жовтий, яким твої побратими домовину накрили. Казали, що так належить віддати шану тобі, як бойовому офіцерові. Синочку... Ти першим розпочав Алею слави на Коломийському цвинтарі. Ти завжди був першим…

— Хоч як не хотів, матусю, усе ж таки завдав вам прикрощів.

— Ні, синочку, ніколи. Життя намагалося постійно повчати нас. Навіть той день, коли ти з'явився на світ, був особливим. За кілька годин до твого народження град половину даху пологового будинку зрешетив. Так само як потім тебе куля снайпера…

— Прошу, матусю, не плачте. Я так рідко бачив ваші сльози.

— Ти, синку, теж не плакав, коли зі школи частенько повертався із синяками. Допитатися в тебе, чого б'ють, не могла, руки в кулачки стиснеш, зуби зціпиш і мовчиш, як справжній чоловік. Потім свою кімнату перетворив на спортзал, удосконалював свої фізичні здібності, виховував у собі силу волі, щоб за себе постояти й інших боронити. Нікому не показував своєї слабкості.

— Як і ви, люба нене.

Мати Героя України полковника Тараса Сенюка під час зустрічі з курсантами факультету підготовки спеціалістів Високомобільних десантних військ Військової академії (м. Одеса)

«Синочку, я завжди усвідомлювала, що ти, як військова людина, повинен із честю й гідністю виконувати свій обов'язок»

Герой України полковник Тарас Сенюк

У біографії Тараса Сенюка, офіцера 95-ї окремої аеромобільної бригади Високомобільних десантних військ Збройних Сил України, було чимало бойових епізодів під час виконання миротворчих місій в Іраку та Косові, у колишній Югославії. Та коли настав час боронити від ворога рідну Україну, він став одним із перших на її захист.

3 червня 2014 року батальйон під командуванням офіцера-десантника дістав бойове завдання знищити блокпост противника під Слов'янськом. Тактична група на чолі з командиром висунулася вперед. Під час бойового зіткнення офіцер загинув від кулі снайпера.

Указом Президента України за виняткову мужність і героїзм, виявлені в захисті територіальної цілісності та незалежності України, жертовне служіння українському народу полковникові Тарасу Михайловичу Сенюку посмертно присвоєно звання Героя України з удостоєнням ордена «Золота Зірка».

Наказом Міністра оборони України Героя України полковника Тараса Сенюка навічно зараховано в списки особового складу першого навчального курсу факультету підготовки спеціалістів Високомобільних десантних військ.

— Пробач, мені, синку. Інколи картаю себе, що, може, у садочку я більше уваги чужим дітям приділяла, аніж удома власним. Але хотіла, щоб мої сини були справжніми чоловіками, учила чесності, справедливості, не нарікати. Навіть і не гадала, що мій старшенький вибере професію кадрового офіцера. А ти вже після 11-го класу чітко уявляв своє майбутнє: ВДВ.

— Матусю, у своєму життєвому виборі я завжди відчував вашу підтримку.

— Синочку, я завжди усвідомлювала, що військовий — людина обов'язку. Але серце не пускало, особливо тоді, на війну в Ірак, а потім у Косово. Тобі ж було лише двадцять два… Ти мені і тоді нічого не розповідав, і як в АТО вас відправили. Я навіть спочатку не повірила власним очам, коли побачила тебе по телебаченню. Тоді журналісти розпитували тебе про Андріївський міст і як ти врятував життя своїх хлопців. Уже потім зробили на тебе подання на присвоєння звання Героя України, а вручити нагороду вже не встигли… Тоді ти востаннє привітав мене з днем народження 25 травня…

— Матусю, пробачте, без подарунка.

— Ти для мене, Тарасику, завжди був найкращим подарунком. Нас із тобою ніколи не розділяла відстань. Знаєш, у передодень твоєї загибелі в моє вікно билася пташка, і вночі я відчула навіть цигарковий дим. Певне, це була твоя остання затяжка перед черговим бойовим завданням — на світанку знищити блокпост противника. Ти, як командир батальйону, був попереду, а куля снайпера шукала саме тебе…

— Матусю, ви мусите бути сильною.

— Так, я намагаюся знайти в собі силу. Адже ти живеш не тільки в моїй пам'яті. Дивлюсь на твою донечку — і згадую тебе. А ще твої друзі не забувають, навідують мене. За звичкою продовжую плести для них шкарпетки, печу пампушки. Якби не моє здоров'я, пішла б із хлопцями в АТО.

Сергій ДАНИЛЕНКО

«З ФРОНТОВОГО АЛЬБОМУ»

У Національному музеї історії України в Другій світовій війні відбулася презентація виставки відомого фотожурналіста Олександра Клименка — «З фронтового альбому»

На фронтових світлинах відображено епізоди бойового життя на «нулі» та в прифронтовій зоні: артилерійська дуель, окопи, бліндажі, кров на бинтах, «двохсоті», які ще вчора пліч-о-пліч із побратимами захищали рідну землю, зруйновані будинки…

Олександрові Клименку випало знімати війну в різних країнах світу: колишній Югославії, Лівані, Кувейті, Сьєрра-Леоне, Ліберії, Кот-д'Івуарі, Південному Судані й Демократичній Республіці Конго. Десятою в цьому переліку стала рідна Україна: Слов'янськ, Карачун, Металіст під Луганськом та багато інших міст Донбасу.

— Це моя війна, найжорсткіша та найгіркіша, на якій утратив своїх друзів, — розповідає Олександр Клименко. — Її потрібно знімати, щоб показати нащадкам, як це було насправді. Наші фотографії, телерепортажі, нариси — це те, що залишається в історії.

Вадим КОВАЛЬОВ

«Своїми знімками я намагаюсь донести до людей те, що відбувається на Сході України, і показати героїзм простих українців, які відстоюють незалежність своєї держави, а можливо, і свободу Європи»

ПРО АВТОРА

Уродженець Чернігівщини. Випускник факультету журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. З 1991 року й дотепер — фотокореспондент газети «Голос України». Перші воєнні сюжети відзняв 1992-го в Придністров'ї. Потім були колишня Югославія, Ліван, Кувейт, Сьєрра-Леоне, Ліберія, Кот д'Івуар, Південний Судан і Демократична республіка Конго. У січні 2014 року під час Революції гідності його було поранено. Від початку російської військової агресії на Сході України він неодноразово виїжджав у район бойових дій. Є автором чотирьох фотоальбомів: «Україна. 10 років поступу» (2001 р.), «Миротворча діяльність українського війська. Перше десятиліття» (2004 р.), «Крізь вогонь і сльози» (2009 р.), «Фронтовий альбом» (2016 р.). Мав персональні фотовиставки в штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку (2012 р.), штаб-квартирі НАТО в Брюсселі (2012, 2013, 2014 рр.), у Литві (2015 р.), Польщі (2015, 2016 рр.), Люксембургу (2015 р.), був учасником колективних виставок про війну в Україні в парламенті Великобританії (2015 р.) і Данії (2014 р.).

Солдат 93-ї окремої механізованої бригади біля Донецька. 23 липня 2014

Нічний бій на шахті «Бутовка» біля Донецького аеропорту. 7 червня 2015

Ярослав Ходаківський «Яра» і Михайло Козаченко «Ангел» обороняють «Небо». 21 листопада 2014

Дитячі малюнки вселяють віру в перемогу

Наслідки «руського миру»

30-та бригада прямує до Попасної. 9 червня 2015

Танк 1-ї бригади на лінії фронту поблизу Металіста біля Луганська. 8 липня 2014

ВОНИ ПРОСЛАВИЛИ УКРАЇНУ НА ВЕСЬ СВІТ

НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ НАРОДИЛОСЯ БАГАТО ВИДАТНИХ ЛЮДЕЙ, ЯКІ СВОЇМИ ДОСЯГНЕННЯМИ ЗРОБИЛИ СВІТ КРАЩИМ, А НАШУ ДЕРЖАВУ ДОБРЕ ВІДОМОЮ

Пилип ОРЛИК

Створив документ, який пізніше дістав назву Конституція Пилипа Орлика, яку вважають першою українською Конституцією, а також однією з перших конституцій у Європі.

Володимир ХАВКІН

Створив перші в історії вакцини проти чуми та холери. Він працював у лабораторії Мечникова спочатку в Одесі, а пізніше в Парижі. У Франції Володимир Хавкін винайшов протихолерну вакцину. З 1896 року працював в Індії, де створив першу в історії вакцину проти чуми. Експерименти з винайденими вакцинами Хавкін найчастіше здійснював на своєму організмі. В Індії було вакциновано понад 4 млн людей.

Микола АМОСОВ

Видатний хірург, який один із перших у Радянському Союзі почав здійснювати операції на серці. На його рахунку тисячі врятованих життів. Він створив Інститут серцево-судинної хірургії та першим здійснив протезування мітрального клапана серця, а на міжнародному рівні він уперше запровадив протезування клапанів серця, що мають антитромботичні властивості.

Микола КИБАЛЬЧИЧ

Він розробив проект реактивного літального апарата. У проекті винахідник розглянув пристрій порохового ракетного двигуна, керування польотом шляхом зміни кута нахилу двигуна, програмний режим горіння, забезпечення стійкості апарата тощо. Схему унікального апарата він надряпав уламком ґудзика на стіні каземату, де він сидів перед стратою за замах на імператора Олександра ІІ.

Ігор СІКОРСЬКИЙ

Київський авіаконструктор, який емігрував у США, винахідник гелікоптера. 1931 року він запатентував проект машини з двома пропелерами — горизонтальним на даху і вертикальним на хвості. У вересні 1939-го почалися випробування гелікоптера VS-300 спочатку на прив'язі, а 13 травня 1940 року конструктор уперше підняв свою машину у вільний політ. Поступово скромна фірма Сікорського перетворилася на потужний концерн, який щороку випускає сотні гвинтокрилів цивільного й військового призначення. Понад півстоліття всі президенти США користуються послугами гелікоптерів Сікорського.

Сергій КОРОЛЬОВ

Конструктор ракетно-космічної техніки й засновник космонавтики. 1931 року він разом із колегою Фрідріхом Цандером домоглися створення громадської організації з вивчення реактивного руху, яка згодом стала державною науково-конструкторською лабораторією з розробки ракетних літальних апаратів. 1957-го Корольов запустив на навколоземну орбіту перший в історії штучний супутник Землі.

Йосип ТИМЧЕНКО

Людина, яка за два роки до відкриття братів Люм'єрів, спільно з фізиком Миколою Любимовим розробив стрибковий механізм «Равлик». Його принцип дії було покладено в основу створення кінескопа. 1893 року в Одесі показали два фільми, зняті за допомогою першого кінескопа. Тимченко випередив західних винахідників кінематографа, однак його винахід не було запатентовано.

Іван ПУЛЮЙ

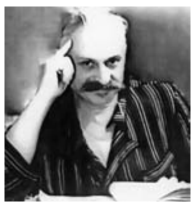
За 14 років до німця Вільгельма Рентгена сконструював трубку, яка згодом стала прообразом сучасних рентгенівських апаратів. Він набагато глибше, аніж Рентген, проаналізував природу й механізми виникнення променів, а також на прикладах продемонстрував їхню суть. Саме Іван Пулюй першим у світі зробив рентгенівський знімок людського скелета.

Микола ПИРОГОВ

Засновник військово-польової хірургії, започаткував використання анестезії під час оперативних втручань, уперше в історії світової медицини застосував гіпсову пов'язку.

Юрій ВОРОНИЙ

1933 року здійснив перше у світі пересадження нирки. Своєю операцією Вороний надовго випередив розвиток трансплантології. У більшості країн світу клінічні пересадження кадаверних нирок почали здійснювати лише в 50–60-ті роки.

Федір ПІРОЦЬКИЙ

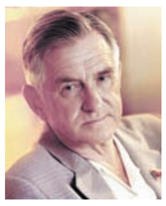
На початку 1870-х полтавець розробив технологію передачі електроенергії через залізний дріт. 1880 року він представив проект застосування електрики «для руху залізничних потягів із подачею струму». Через рік у Берліні випробувано перший трамвай, який виробила компанія Siemens за схемою українця.

Тарас ШЕВЧЕНКО

Класик української літератури, національна гордість українського народу. Тарасу Шевченку встановлено 1384 пам'ятники: 1256 — в Україні та 128 за кордоном у 35 державах. Найвідомішу збірку поетичних творів поета «Кобзар» перекладено більш як 140 мовами світу, зокрема японською, китайською і навіть тамільською та циганською. Його іменем в Україні названо навчальні заклади, театри, площі, вулиці та населені пункти.

Олег АНТОНОВ

Гордістю України є сучасні літаки «Антей», «Руслан», «Мрія». Їх розробило конструкторське бюро Олега Антонова. Це від його імені українські літаки називаються Анами: і маленький трудівник Ан-2, і велетень Ан-22 — «Антей», і багато інших.

Тетяна ЯБЛОНСЬКА

Окрасою образотворчого мистецтва України є твори художниці Тетяни Яблонської. Вона працювала в різних жанрах, її полотна позначено ліризмом та яскравим колоритом. Ліризм притаманний картинам, у яких Яблонська оспівує щастя материнства, безпосередність дитячого сприйняття світу («У парку», «Весна», «Ранок» тощо).

Олександр ДОВЖЕНКО

Український радянський письменник, кінорежисер, кінодраматург, художник, класик світового кінематографа. Саме він своїми неповторними творами заклав традицію національного поетичного кіно, яка мала своє продовження щоразу, коли в кіно приходили режисери-новатори. Перші фільми Довженка, які він створив за своїми сценаріями, — короткометражні комедії «Вася-реформатор» і «Ягідка кохання».

ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНЦІВ, ЯКІ УВІЙШЛИ В КНИГУ РЕКОРДІВ ГІННЕССА

СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ

Розпочнімо з двох спортсменів, у яких по два записи в Книзі рекордів. Ларисі Латиніній досі немає рівних за кількістю олімпійських нагород серед жінок. Вона підіймалася на п'єдестал рекордні 14 разів, до того ж дев'ять разів по золото. Більше тільки в американського плавця — Майкла Фелпса.

Сергій Бубка здивував світ іншим: за свою кар'єру встановив аж 35 світових рекордів. На відкритих стадіонах із ним досі ніхто не зрівняється.

Жіноча гандбольна команда «Спартак» (Київ) під керівництвом Ігоря Турчина — 20-разова чемпіонка СРСР, 13-разова переможниця Кубка європейських чемпіонів.

СИЛА ДУХУ Й ШВИДКІСТЬ

Потрапляли українці в почесний перелік і завдяки силі духу. У свої 65 років львів'янин Павло Рєзвой зробив те, що до снаги одиницям. На човні зі звичайнісінькими веслами переплив Атлантичний океан. А ввійшовши в азарт, підкорив іще й Індійський океан, ставши третьою людиною у світі з таким послужним списком.

Плюс два записи в Книзі рекордів Гіннесса: українець став не тільки найстаршою людиною, яка коли-небудь кидала виклик океану, а й найшвидшою. Павло Рєзвой переплив Індійський океан за 55 днів, до нього цей показник був майже вдвічі більший.

ВИТРИВАЛІСТЬ

2013-го Олексій Гуцуляк уразив світ, пробувши під снігом без одягу годину й 8 секунд. Рекорд японського тріумфатора чоловік із Коломиї перевершив аж на 20 хвилин. Витримати йому допомогла тибетська техніка медитації й довгі роки загартування. Дотримався він і всіх вимог: висота снігового покриву не менше як 70 см і повна відеофіксація.

МУЗИЧНІ ДОСЯГНЕННЯ

Звісно, співоча нація не могла обійтися й без музичного рекорду. Україна стала світовим рекордсменом у категорії «Найтриваліший музичний телевізійний марафон національної пісні в прямому ефірі». 110 годин 4 хвилини й 30 секунд пісень у прямому ефірі — такого книга Гіннесса ще не знала.

НАЙТРИВАЛІШЕ ЧИТАННЯ

Та виявилося, що читати «Кобзар» українці можуть іще довше: 2014-го студенти й викладачі Національного університету «Острозька академія» 19 діб безперервно читали твори Шевченка. Загалом 456 годин, тож випередили досягнення мексиканців на 59 годин.

ВІЧНИЙ РЕКОРД

Рекорд, який уже роками тримається та який навряд чи колись поб'ють, — розмах одного крила в найбільшого літака у світі Ан-225 «Мрія» — приголомшливі 88 метрів.

Матеріали сторінки підготували Олена КРУГЛЄНЯ, Анна КОСТІНА

НА СТОЛИЧНІЙ МАПІ НОВІ ІМЕНА ВУЛИЦЬ

З МОМЕНТУ ДІЇ ЗАКОНУ ПРО ДЕКОМУНІЗАЦІЮ В КИЄВІ ЗМІНИЛИ НАЗВУ ПОНАД 100 ВУЛИЦЬ, ПРОСПЕКТІВ, БУЛЬВАРІВ, ПЛОЩ

Якщо ім'я одного зі столичних проспектів, перейменованого на честь славетного лідера українського опору Степана Бандери, зараз добре відоме навіть далеко за межами України, то чимало нових назв вулиць та бульварів широкому загалу поки що маловідомі. То ж коротко розповімо про деяких особистостей, чиїми іменами віднедавна названо столичні площі, вулиці й провулки

Процес дерусифікації та декомунізації — це в тому числі й відновлення історичної справедливості та донесення історичної правди про борців за волю і незалежність України в часи тоталітарного радянського режиму. Це повідомлення суспільству правдивої інформації про борців за незалежність країни та вшанування їхніх імен. Так, сьогодні в столиці чимало вулиць і провулків названо на честь діячів ОУН і УПА, української революції 1917–1921 років, козацьких полководців, українських істориків, письменників, церковних діячів.

Наприклад, **провулок Будьонного в Дарниці названо ім'ям Василя Кука** — генерал-хорунжого УПА, останнього керівника антирадянського збройного опору в Україні. А вулиця Маршала Будьонного в Дарницькому районі зараз носить ім'я українського військового і державного діяча, козацького командира Івана Богуна.

Провулок Миколи Островського перейменовано на Ярослава Хомова (Лімницького) — одного з керівників бандерівського підпілля в окупованому Києві, якого стратили нацисти.

Провулок Щербакова відтепер носить ім'я Всеволода Петріва — генерал-хорунжого Армії УНР. Увічненими стали ще двоє військовиків Армії УНР — генерал Марко Безручко (замість вулиці Бабушкіна) і полковник Василь Вишиваний (колишня вулиця Олеко Дундича).

Крім того, **з'явилися вулиці, названі на честь крутянців Володимира Наумовича** (за іронією долі — колишня Володимира Антонова-Овсієнка, чиї війська наступали на Крути) і **Володимира Шульгина** (колишня Івана Федька).

Вулицю Колективізації на Солом'янці перейменували на честь відомого американсько-українського дослідника Голодомору Джеймса Мейса. До речі, у нього не було жодної краплі української крові, але саме цей історик першим у світі 1982 року назвав Голодомор геноцидом проти української нації.

Діячі української церкви представлені в київській топоніміці іменами Митрополита УГКЦ Андрея Шептицького, Патріарха УПЦ (КП) Володимира Романюка, Патріарха УАПЦ Мстислава Скрипника, Митрополита УПЦ (МП) Володимира Сабодана.

А ще Київрада перейменувала вулицю Горького на Антоновича, Червоноармійську на Велику Васильківську, провулок Чекістів на Костя Гордієнка.

Крім того, **перейменовано площу Фрунзе, повернувши їй історичну назву — Петропавлівська.**

Значну частину радянських назв перейменували на честь подвижників української культури: поета і петлюрівського підпільника Григорія Чупринки, неокласиків братів Зерових, Михайла Драй-Хмари і Юрія Клена, поета-націоналіста Євгена Маланюка, видатного дитячого письменника Всеволода Нестайка, поета і дисидента Івана Світличного, композитора та історика Гната Хоткевича.

В столиці чимало вулиць і провулків названо на честь діячів ОУН і УПА, української революції 1917–1921 років, козацьких полководців, українських істориків, письменників, церковних діячів

Вулицю Крупської перейменували на честь автора гімну «Ще не вмерла Україна» Павла Чубинського. Ківвідзе (більшовицький військовий діяч, учасник встановлення радянської влади в Україні; у 1918 році, командуючи Червоною армією, застосовував в Україні тактику «випаленої землі») перейменовано на честь художника і монументаліста Михайла Бойчука.

Вулиця Тухачевського (більшовицький військовий діяч, учасник встановлення радянської влади в Україні; перший заступник наркома оборони СРСР; командував придушенням Кронштадтського повстання; у 1921 році керував придушенням Тамбовського повстання з використанням хімічної зброї) **нині носить ім'я українського поета, перекладача, політолога Михайла Драй-Хмари**, який 1936 року був звинувачений у шпіонажі й помер у засланні.

Вулиця Сергія Єфремова (колишня командарма Уборевича) **своє нове ім'я отримала на честь академіка, автора нарисів про видатних українських письменників:** «Марко Вовчок», «Панас Мирний», «Іван Франко», видавця «Щоденника» і «Переписки» Тараса Шевченка.

У назві однієї зі столичних вулиць вшановано й ім'я композитора Ігоря Шамо, автора понад 300 прекрасних пісень. Саме він є автором музики до гімну Києва «Як тебе не любити, Києве мій!». Його ім'ям названо колишню вулицю Давидова (комуністичний державний діяч, голова виконавчого комітету Київської міської ради депутатів, один з головних винуватців Куренівської катастрофи).

Вулиця Блюхера (більшовицький військовий та партійний діяч, учасник встановлення радянської влади в Україні; у 1919 році брав участь у бойових діях на території УНР) **нині носить ім'я легендарного тренера з гандболу команди «Спартак» (Київ)**, який 20 разів завойовував чемпіонство СРСР. У 1976 році **Ігоря Турчина** було визнано найкращим тренером світу, а його ім'я за визначні досягнення занесено до Книги рекордів Гіннесса.

В назві однієї з київських вулиць вшанована пам'ять і святого Папи Іоана Павла ІІ, поляка за походженням (його ім'ям зараз названо вулицю Патриса Лумумби). Під час візиту до України у 2001 році він сказав: «Я довго очікував на цей візит і ревно молився, щоб він міг здійснитись. Нарешті з глибоким хвилюванням і радістю я зміг поцілувати землю України. Дякую Господові за цей дар, яким Він мене сьогодні обдарував». Іоан Павло ІІ став першим Римським Папою неіталійського походження, обраним за останні більше ніж 450 років, одним з наймолодших Понтифіків в історії і першим Папою слов'янського походження. Під час своєї першої поїздки в США в 1979 році він став першим Папою, який відвідав Білий дім, де зустрівся з президентом Джиммі Картером. 1 грудня 1989 Папа вперше прийняв у Ватикані радянського лідера Михайла Горбачова. У 1982 році, вперше за 450 років з моменту відділення англіканської церкви від римсько-католицької, Папа Римський здійснив спільне богослужіння з архієпископом Кентерберійським. 11 грудня 1983-го Іоан Павло ІІ став першим Понтификом, який відвідав лютеранську церкву. У травні 2001 року він побував у Греції. Це був перший візит глави римсько-католицької церкви в Грецію з 1054 року, коли стався розкол християнської церкви на католицьку й православну.

Вулиця Шаумяна (більшовицький партійний діяч, лідер більшовицького руху Кавказу, голова Бакинської РНК) **нині носить ім'я Сергія Параджанова** — вірменського й українського кінорежисера, народного артиста УРСР (з 1990-го), лауреата Державної премії України ім. Т. Шевченка (1991, посмертно), творця всесвітньовідомого українського кінофільму «Тіні забутих предків». Міжнародне визнання прийшло до Параджанова після екранізації в 1964-му повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». Кінострічка з одноіменною назвою була удостоєна призу на Всесоюзному кінофестивалі в Києві (1966). Та все ж на Заході (там фільм демонструвався під назвою «Вогняні коні») інтерес до нього був значно більшим, аніж на батьківщині.

Журнал «Екран» (Польща) 1966 року писав: «Це один із найдивовижніших і найвитонченіших фільмів, які траплялося нам бачити протягом останніх років. Поетична повість на межі реальності й казки, дійсності й уяви, достовірності й фантазії… Уяві Параджанова, здається, немає меж… Він у фольклорі, звичаях, обрядах відкриває самобутній культурний ритуал, у рамках якого дійсність реагує на турботу й трагедію особи».

Кінофільм отримав 39 міжнародних нагород, 28 призів на кінофестивалях (із них 24 Гран-прі) у 21 країні.

Підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

(Далі буде)

ОЛЬГА СУМСЬКА: «ЯКЩО РОСІЙСЬКІ АКТОРИ ПРИЇЖДЖАЮТЬ В УКРАЇНУ Й ЗНІМАЮТЬСЯ В КІНО, ТО ВОНИ МАЛИ Б ВИВЧИТИ МОВУ»

Ольга Сумська

ОДНА З НАЙВРОДЛИВІШИХ ЖІНОК УКРАЇНИ, ВІДОМА АКТОРКА, ТЕЛЕВЕДУЧА, УЛЮБЛЕНИЦЯ МІЛЬЙОНІВ, НЕПЕРЕВЕРШЕНА РОКСОЛАНА, НАРОДНА АРТИСТКА УКРАЇНИ ОЛЬГА СУМСЬКА НА ПОЧАТКУ АТО ОДНІЄЮ З ПЕРШИХ ПІДТРИМАЛА АКЦІЮ «МИЛОСЕРДЯ БЕЗ КОРДОНІВ» І КИНУЛАСЯ ЗБИРАТИ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ ПОСТРАЖДАЛИМ УНАСЛІДОК ВІЙНИ УКРАЇНЦЯМ ДОНБАСУ ТА НАШІЙ АРМІЇ

Попри шалений ритм на знімальному майданчику та на сцені театру, закордонні контракти й телевізійні проекти, ця тендітна жінка постійно «тримає руку на пульсі» й не забуває про ситуацію в країні. Уже три роки поспіль вона ставить п'єси на Сході України, відвідує поранених бійців у госпіталях і разом із сім'єю молиться за нашу державу. Про це та багато про що інше акторка розповіла читачам «Народної армії»

— Пані Олю, знаю, що від початку війни ви допомагаєте українцям на прифронтовій території, навіть є офіційним обличчям акції «Милосердя без кордонів». Розкажіть, із чого все почалося?

— До мене звернувся отець Захарій Керстюк із пропозицією взяти участь в акції та підтримати мирних жителів Донбасу, які опинилися в неймовірній скруті саме в гарячих точках. Ми з моїм чоловіком Віталієм Борисюком допомагали скуповувати продукти, речі першої необхідності й відправляли на Схід нашої країни.

— Пам'ятаєте свою першу поїздку в АТО?

— Звісно, таке неможливо забути. Перша поїздка з антрепризним театром у нас була восени 2014-го в Слов'янськ. Досі перед очима продірявлені обстрілами літери назви міста, напівзруйнований герб весь у квітах. Коли ми заїжджали у визволене місто, вам не передати, як нас зустрічали, які емоції ми переживали разом із глядачами. Після вистави до мене підходили люди, обіймали й казали: «Дякуємо, що ви приїхали, ми — Україна!» І від цього мороз іде по шкірі. Війна — болюча тема для всіх українців.

— Бачила ваші фото з пораненими бійцями у госпіталях.

— Якщо ми виступаємо в шпиталі, то це особлива атмосфера єднання, братерства, винятковий ступінь довіри одне до одного. Адже ми виступаємо наживо, просто під гітару, показуємо уривки спектаклів, розповідаємо акторські історії, кумедні моменти із життя. Співаємо українських пісень, а хлопці нам радо підспівують, хто може, телефонує своїм дружинам, і ми в прямому ефірі спілкуємося з їхніми родинами. Ми ніколи не навантажуємо хлопців складними темами, адже хочеться вести мову про щось світле, позитивне, веселе, щоб наші захисники, яким багато довелося пережити на цій війні, хоча б на час концерту забули про важке сьогодення. Тому концерти дуже емоційні і для нас, і для них. Разом радіємо, разом плачемо.

— Знаю, що ви після вистав завжди спілкуєтеся з глядачами. Що вам воїни розказують?

— Спілкування з бійцями — традиція, адже, для них важливо не тільки подивитися виставу, а й поспілкуватися та сфотографуватися з улюбленим актором. Для мене головне кожному приділити увагу, бути щирою, а вони дарують свою щирість мені. Приємно, що кожен прагне подарувати щось на згадку: обереги, шеврони, прапори, навіть ніж із гарним гравіюванням, виготовлений власноруч.

Буває багато зворушливих випадків. Якось до мене підійшов хлопець зробити фото. Запам'ятався він мені, бо сам із Західної України, як і я. А через рік він прийшов на виставу вже з дружиною і малесенькою дитинкою. Виявилося, що він зустрів свою долю на Донбасі. Коли я з ними поспілкувалася, то побачила, що завдяки чоловікові російськомовна дівчина заговорила українською. Моє переконання — об'єднати людей можна тільки любов'ю та мистецтвом.

— З певного часу зі зрозумілих причин до нас фактично перестали їздити російські театри й антрепризні постановки. Здається, що завдяки цьому український театральний ринок ожив, заворушився…

— Дуже заворушилося все. Завдячую нашим продюсерам. Ми заповнили весь гастрольний графік теренами України. Це дуже тішить і підтримує нас, акторів. Ціни на квитки невеликі, щоб люди в скрутній ситуації могли піти в театр, заплативши за це не більше як 50–200 гривень. До речі, ми ніколи не беремо гроші за квитки з наших захисників. Наші двері завжди відчинено для них. На кожній виставі завжди присутні учасники АТО, навіть якщо перед самим спектаклем потрібно 50–100 місць.

> *Саме через кіно, хороші україномовні шоу, пісні українською має відбуватися українізація суспільства. Коли в нашому ефірі з'являться якісні україномовні фільми, серіали, то українська мова прийде в кожен дім*

— Багато хто вважає, що саме тепер час розвивати й український кінематограф, який за часів незалежності постійно був на другому плані, після російського.

— Ми покладаємо великі надії на розквіт українського кіно. Нині ситуація така, що українські актори піднялися на високий рівень, почали грати головні ролі. Це дуже важливо, бо ще років п'ять тому ми були на других, навіть третіх ролях. На мою думку, саме через кіно, хороші україномовні шоу, пісні українською має відбуватися українізація суспільства. Поступово, нерадикальними методами. Я розумію, що це гостра тема для України та що її треба вирішувати мирно. Кіно й телебачення — це величезний контент, який має популяризувати українську мову, культуру. Коли в нашому ефірі з'являться якісні україномовні фільми, серіали, то українська мова прийде в кожен дім.

— Але ж російські актори все одно з'являються у наших стрічках.

— Так, бо це прокат, це ринок. Знаєте, якби ми досягли того, що іноземний актор приїжджає й вивчає роль українською мовою, то був би найвищий рівень українського кіно. Такі приклади вже є. Я не можу не згадати фільм «Іван Сила», у якому мені пощастило зіграти роль власниці цирку графині Бухенбах разом із Василем Вірастюком. Там виконавець однієї з головних ролей Ігор Письменний — російський актор. Він бездоганно вивчив роль українською мовою й говорив без акценту. Так і має бути, тому що це повага до України та її мови. Якщо ви приїжджаєте сюди й знімаєтеся в кіно, то, будь ласка, вивчіть мову.

— Якось ви казали, що не виїжджаєте нині за кордон, натомість подорожуєте Україною. У вас є улюблене місце відпочинку в нашій країні?

— Так, я дуже люблю Україну. Кожен її куточок неймовірний. Так сталося в житті, що я народилась у Львові. Росла й формувалася в Запоріжжі, саме там у п'ять років вийшла на сцену в театрі імені Щорса. Острів Хортиця я теж вважаю своєю батьківщиною. Я також жила в Полтаві разом із батьками. Ми переїжджали з театру в театр. Там я закінчила школу, і Полтава теж моє місто... І, власне, Київ, де я живу. Це кілька міст, насичених надзвичайною енергією для мене. Але, насправді, хоч би куди я приїхала, бачу, що мене чекають, приємно зустрічають — і не можу не любити, адже все це є наша рідна Україна.

— Ваші побажання українцям.

— Бажаю миру нашій країні, аби перестали гинути наші воїни й поверталися живими та здоровими додому. А також у всіх українців прошу розуміння та підтримки наших бійців, тому що їм дуже важко психологічно пережити те, що вони побачили на війні. Усім нам — великого терпіння й Божої ласки. Усі ми маємо молитися за мир, Господь тоді нас почує.

Розмову вела Ольга МОСЬОНДЗ

У ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ВІДБУДЕТЬСЯ ПРЕМ'ЄРА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ФІЛЬМУ «ЧЕРВОНИЙ»

Режисером гостросюжетної історичної драми за однойменним романом Андрія Кокотюхи став Заза Буадзе

У картині йдеться про події 1947 року. У жахливу м'ясорубку сталінських таборів потрапляє воїн УПА Данило Червоний, де мусить пройти крізь пекло й нелюдські умови каторги, переслідування кримінальних ватажків, підлість, зраду та відчай. Хлопець знаходить у собі силу протистояти репресіям начальника табору й робить відчайдушну спробу вирватися на волю, піднявши перше повстання в таборі...

Нещодавно відбулась презентація саундтреку до фільму з кліпом «Ой у лузі червона калина», у який увійшли раніше не презентовані кадри з картини. Виконали пісню гурт «Гайдамаки» разом із Тонею Матвієнко. Спільне виробництво стрічки здійснили компанія «ІнсайтМедіа» продюсерський центр та «Одеська кіностудія» за фінансової підтримки Державного агентства України з питань кіно.

У широкий прокат в Україні фільм вийде 24 серпня, у День незалежності.

На виконання статті 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2000 року № 1919 «Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил» (зі змінами) та наказу Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна» (далі — Наказ) Міністерство оборони України інформує про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження рухомого військового майна.

Конкурс відбудеться 7 вересня 2017 року о 10.00 за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів, каб. 223.

Об'єкти оцінки, ЛОТ (додаток 1).

Кінцевий термін подання документів: 6 вересня 2017 року до 10.00.

Для участі в конкурсному відборі суб'єкти оціночної діяльності подають:

заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 2); копії установчих документів учасника конкурсу (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію суб'єкта оціночної діяльності подають в запечатаному конверті на кожний лот окремо та формують відповідно до критеріїв, визначених у додатку 2 до Наказу.

Документи подати на реєстрацію до комісії на ім'я голови конкурсної комісії в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та обов'язково зазначити дату проведення конкурсу. Копії документів, що подають, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Умови конкурсу визначено Положенням про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29.

Визначення переможця проводить комісія за критеріями з визначення найкращої конкурсної пропозиції з оцінки військового майна (додаток 2 до Наказу).

Результати конкурсного відбору оголошують в тому ж порядку, в якому його було оголошено.

З переможцем конкурсного відбору укладають договір на проведення незалежної оцінки рухомого військового майна протягом п'яти робочих днів з моменту визначення результату конкурсу.

Конкурсна комісія знаходиться за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Головне управління майна та ресурсів.

Телефон для довідок: 454-73-90, 454-73-82.

Додаток 1

ЛОТ № 1

Перелік списаного військового майна, яке планується для реалізації (на внутрішньому ринку) та підлягає незалежній оцінці

№№ з/п	№ сторінки переліку списаного військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено від 22.07.2017 № 12607/з	№ з/п переліку списаного військового майна Збройних Сил України, яке може бути відчужено від 22.07.2017 № 12607/з	Найменування військового майна	Одиниця виміру	Кількість	Рік виготовлення	Термін використання (зберігання)	Залишкова (балансова) вартість, тис. грн.		Місцезнаходження
								одиниці	разом	
1.	3	2	Плити аеродромні залізобетонні ПАГ-14	штук	40	1987	30	0,66600	26,64000	в/ч А2847, м. Стрий

Додаток 2

Голові комісії з відбору суб'єктів оціночної діяльності ______________________

Реєстраційний № _______
"___" _________ 20___ р.
(дата реєстрації заяви)

ЗАЯВА
про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності

Заявник____
(найменування заявника або прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи))
Керівник____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Ідентифікаційний код заявника за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті)__________________________
Місцезнаходження (місце проживання) __________________________

--------------- (телефон) --------------- (телефакс) --------------- (телекс) ------------------------ (адреса електронної пошти в мережі Інтернет)

Просимо дозволити взяти участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності на право проведення незалежної оцінки окремо визначеного військового майна.

"___"__________ 20___ р. (дата заповнення заяви) ________________________ (підпис керівника)
М.П.

Інформація КЕВ м. Чернігова ЗСУ про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Чернігова.

Об'єкт № 1: нежитлові приміщення двоповерхової будівлі КПП № 344 загальною площею 192 кв. м, розташовані за адресою: м. Чернігів, вул. Стрілецька,1, в/м № 1.

Орієнтовна дата оцінки: 15.09.2017р.

Об'єкт № 2: нежитлові приміщення будівлі гаражу № 105 площею 165,2 кв. м, нежитлові приміщення будівлі КПП № 72 загальною площею 48,00 кв. м, нежитлові приміщення будівлі сховища для техніки № 46 площею — 148,2 кв. м за адресою: Чернігівська обл., м. Прилуки, в/м № 12.

Орієнтовна дата оцінки: 15.09.2017 р.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до КЕВ м. Чернігова конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом».

Конкурсна документація включає в себе: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів претендента; копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають окремо в запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити:

1. Вартість виконання робіт.
2. Строки виконання робіт з оцінки (після отримання в повному обсязі необхідної документації та інформації про об'єкт оцінки) — не більше як 7 днів (у разі необхідності — 3 дні для доопрацювання звіту).
3. Умови розрахунків: оплату виконаних робіт здійснює третя сторона згідно з укладеним тристороннім договором, а саме — платник (потенційний орендар).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно) на адресу: м. Чернігів, вул. В. Дрозда, 19, каб. № 5 до 16:00, тел./факс для довідок: (04622)5-30-27.

Конкурс відбудеться через 14 к/днів після опублікування цієї інформації в газеті о 10-й год., за адресою: м. Чернігів, вул. В. Дрозда (Любченка), 19.

***

Національний університет оборони України імені Івана Черняховського оголошує конкурс на заміщення посад

1. Начальник кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1720 — 1845 грн.

2. Заступник начальника кафедри Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1668 — 1790 грн.

3. Заступник начальника кафедри радіотехнічних та спеціальних військ інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1668 — 1790 грн.

4. Заступник начальника кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1668 — 1790 грн.

5. Заступник начальника кафедри суспільних наук гуманітарного інституту, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1668 — 1790 грн.

6. Заступник начальника кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1668 — 1790 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше як п'ять років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше як п'ять років.

7. Професор кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1540 — 1680 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь та/або вчене звання, оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше як п'ять років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше як п'ять років.

8. Доцент кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1460 — 1560 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь, оперативно-тактичний (оперативно-стратегічний) рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше як п'ять років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше як три роки.

9. Старший викладач кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

10. Старший викладач кафедри керівництва військами (силами) в мирний час командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

11. Старший викладач кафедри радіотехнічних та спеціальних військ інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

12. Старший викладач кафедри високомобільних десантних військ і сил спеціальних операцій командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК — «полковник, посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

13. Старший викладач кафедри тилового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

14. Старший викладач кафедри оперативного та бойового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

15. Старший викладач кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту, ШПК — «полковник юстиції», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

16. Старший викладач кафедри застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки інституту інформаційних технологій, ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1390 — 1480 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше як два роки.

17. Викладач кафедри Сухопутних військ командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК — «полковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

18. Викладач кафедри Військово-Морських Сил командно-штабного інституту застосування військ (сил), ШПК — «капітан 1 рангу», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

19. Викладач кафедри авіації інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

20. Викладач кафедри логістики Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

21. Викладач кафедри економіки та фінансового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

22. Викладач кафедри застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки інституту інформаційних технологій, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

23. Викладач кафедри підготовки миротворчого персоналу навчально-наукового центру міжнародної миротворчої діяльності, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

24. Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового центру фізичної підготовки та спортивно-оздоровчих технологій, ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1195 — 1310 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом.

Посади, які заміщують працівники Збройних Сил України на умовах строкового трудового договору

25. Професор кафедри стратегії національної безпеки та оборони інституту державного військового управління, посадовий оклад — 5824 грн, (2 посади).

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь та/або вчене звання, оперативно-стратегічний (оперативно-тактичний) рівень військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше як п'ять років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня не менше як п'ять років.

26. Доцент кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, посадовий оклад — 5472 грн.

27. Доцент кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил) гуманітарного інституту, посадовий оклад — 5472 грн.

28. Доцент кафедри правового забезпечення гуманітарного інституту, посадовий оклад — 5472 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають науковий (освітньо-науковий) ступінь, оперативно-тактичний (оперативно-стратегічний) рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи не менше як п'ять років або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше як три роки.

29. Старший викладач вищого навчального закладу кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, посадовий оклад — 5136 грн.

30. Старший викладач вищого навчального закладу кафедри керівництва військами (силами) в мирний час командно-штабного інституту застосування військ (сил), посадовий оклад — 5136 грн.

31. Старший викладач вищого навчального закладу кафедри застосування космічних систем та геоінформаційного забезпечення інституту інформаційних технологій, посадовий оклад — 5136 грн.

32. Старший викладач вищого навчального закладу кафедри іноземних мов навчально-наукового центру іноземних мов, посадовий оклад — 5136 грн.

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом не менше як два роки.

33. Викладач вищого навчального закладу кафедри історії війн і воєнного мистецтва інституту державного військового управління, посадовий оклад — 4464 грн.

34. Викладач вищого навчального закладу кафедри Військово-Морських Сил командно-штабного інституту застосування військ (сил), посадовий оклад — 4464 грн.

35. Викладач вищого навчального закладу кафедри тилового забезпечення інституту оперативного забезпечення та логістики, посадовий оклад — 4464 грн.

36. Викладач вищого навчального закладу кафедри іноземних мов навчально-наукового центру іноземних мов, посадовий оклад — 4464 грн (2 посади).

Кваліфікаційні вимоги: можуть займати особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр», оперативно-тактичний рівень вищої військової освіти; стаж науково-педагогічної (наукової) роботи або досвід служби у військах (силах) на посадах оперативно-тактичного рівня за фахом.

Для участі у конкурсі надсилають такі документи:

рапорт, який подають за командою (заяву); автобіографію; копії документів про вищу освіту, науковий ступінь, вчене (почесне) звання, а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), за наявності; службову характеристику; завірену копію службової картки; медичну характеристику; довідку про проходження військової служби (трудову діяльність); список наукових праць (винаходів) та звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність; витяг із Резерву кандидатів для просування по службі (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на посаду, вищу, ніж та, на якій перебуває); письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 23.09.2017 р.

Дата проведення конкурсу — 03.10.2017 р.

Документи надсилають на адресу: 03049, м. Київ-49, Повітрофлотський проспект, буд. 28, Голові конкурсної комісії Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

***

На виконання доручення державного секретаря Міністерства оборони України від 18.08.2017 № 14309/з Міністерство оборони України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади директора Державного підприємства «Чернігівський військовий лісгосп», яке належить до сфери управління Міністерства оборони України та функціональне управління яким покладено на Головне управління майна та ресурсів.

Юридична та фактична адреса підприємства: 15558, Чернігівська обл., Чернігівський р-н., смт Гончарівське, вул. Лісова,1.

Тел./факс: (462) 935-324.

Основні напрямки діяльності: заготівля деревини для технологічних потреб; заготівля лісу будівельного; підготовка рудникової сировини.

Перелік документів, що надають комісії разом із заявою на ім'я голови постійно діючої комісії з проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери управління Міністерства оборони України:

2 фотокартки 3х4 см; автобіографія, написана власноручно, резюме; конкурсна пропозиція; належним чином завірені: копія документа, що посвідчує особу, копія картки фізичної особи — платника податків, копія військового квитка (для військовозобов'язаних), копія трудової книжки, копії посвідчень про нагородження державними нагородами, копії посвідчень про присвоєння почесних звань, копії документа про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації; згода на обробку персональних даних; заповнений аркуш обліку кадрів (особова картка працівника ф. № П-2); довідка про стан здоров'я із сертифікатами нарколога і психіатра; довідка про відсутність судимості; інформація про досвід успішної роботи з управління підприємством; рекомендації та інші документи на розсуд претендента.

Кваліфікаційні вимоги до претендентів: повна вища освіта відповідного напряму підготовки (магістр, спеціаліст). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професіями керівників нижчого рівня — не менше як 5 років.

Вимоги до конкурсної пропозиції: відповідно до пункту 18 постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 р. № 777 «Про проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

Термін подання документів до конкурсної комісії — до 11.09.2017 за адресою: 03168, м. Київ-168, Повітрофлотський проспект, 6, Департамент кадрової політики Міністерства оборони України, електронна адреса: dkp2016@ukr.net.

Місце проведення конкурсного відбору — приміщення № 223 Головного управління майна та ресурсів за адресою: м. Київ, вул. Перемоги, 55/2.

Дата проведення конкурсного відбору — до 05.10.2017, дата оголошення результатів конкурсного відбору — протягом 3 днів після його завершення.

По довідки звертатися за телефонами: у Департаменті кадрової політики Міністерства оборони України — (044) 454-43-97.

У Головному управлінні майна та ресурсів — (044) 454-74-36.

Інформацію, що стосується фінансово-економічного стану підприємств — баланс (форма № 1), звіт про фінансові результати (форма № 2), звіт про рух коштів (форма № 3), звіт про власний капітал (форма № 4), примітки до річної фінансової звітності (форма № 5) — надано на офіційному WEB-порталі Міністерства оборони України у розділі «Кадрова політика, відбір керівників ДП МОУ, оголошення».

***

Оголошення № 286/7/4907-НЕР про проведення конкурсу на закупівлю квартир на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022.**

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський просп., 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Реєстраційний рахунок замовника: **35222201018611, 35229301018611, 35225101018611, 35217001018611.**

1.5. Посадові особи замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками (прізвище, ім'я, по батькові, посада та адреса, номер телефону та телефаксу із зазначенням коду міжміського телефонного зв'язку, e-mail): **завідувач сектору підготовки та проведення закупівлі житла управління проведення закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України полковник Зязєв Олександр Васильович, головний спеціаліст сектору підготовки та проведення закупівель житла управління проведення закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України Щербань Анатолій Олексійович, тел. (044) 454-74-59; факс: (044) 454-74-59, ddz7@ukr.net; начальник управління будівництва та придбання житла Головного квартирно-експлуатаційного управління полковник Змієвський Олександр Леонідович, тел. (044) 271-12-82.**

1.6. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі:

370 875 154,00 (триста сімдесят мільйонів вісімсот сімдесят п'ять тисяч сто п'ятдесят чотири) грн. 00 коп.

3. Адреса веб-сайта, на якому замовник розміщує інформацію про закупівлю: **www.mil.gov.ua, Розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4. Інформація про предмет закупівлі:

4.1. Найменування предмета закупівлі: **закупівля квартир на вторинному ринку в регіонах України.**

4.2. Опис предмета закупівлі чи його частин:

лот 1 — м. Київ, до 25 квартир; **лот 2** — м. Вінниця, до 30 квартир; **лот 3** — м. Краматорськ, м. Сєвєродонецьк Донецької області, до 4 квартир; **лот 4** — м. Маріуполь Донецької області, до 6 квартир; **лот 5** — м. Новомосковськ, м. Кам'янське, м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, до 90 квартир; **лот 6** — м. Житомир, до 20 квартир; **лот 7** — м. Новоград-Волинський Житомирської області, до 20 квартир; **лот 8** — м. Львів, до 22 квартир; **лот 9** — м. Броди, Львівської області, до 5 квартир; **лот 10** — м. Самбір, м. Дрогобич, м. Стрий Львівської області, до 5 квартир; **лот 11** — м. Луцьк, до 3 квартир; **лот 12** — м. Мукачево Закарпатської області, до 10 квартир; **лот 13** — м. Запоріжжя, до 10 квартир; **лот 14** — м. Херсон, до 10 квартир; **лот 15** — м. Бердянськ, м. Мелітополь Запорізької області, до 10 квартир; **лот 16** — м. Золотоноша Черкаської області, до 5 квартир; **лот 17** — м. Івано-Франківськ, до 3 квартир; **лот 18** — м. Коломия Івано-Франківської області до 5 квартир; **лот 19** — м. Чернігів, до 10 квартир; **лот 20** — м. Рівне, до 10 квартир; **лот 21** — м. Харків, до 10 квартир; **лот 22** — м. Хмельницький, до 10 квартир; **лот 23** — м. Тернопіль, до 10 квартир; **лот 24** — смт Чорноморське Одеської області, до 4 квартир; **лот 25** — м. Білгород-Дністровський Одеської області, до 4 квартир; **лот 26** — м. Сарата, м. Болград Одеської області, до 7 квартир; **лот 27** — м. Полтава, до 10 квартир; **лот 28** — м. Суми, до 5 квартир; **лот 29** — м. Конотоп, м. Глухів Сумської області, до 5 квартир; **лот 30** — м. Лозова, м. Куп'янськ Харківської області, до 40 квартир.

4.3. Строк поставки товарів (квартир): **до 31 жовтня 2017 року.**

5. Строк дії конкурсних пропозицій: **90 календарних днів.**

6. Подання конкурсних пропозицій:

6.1. Місце: **просп. Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2-й поверх, кімната 200.**

6.2. Строк: **05.09.2017 року.**

6.3. Час: **до 12:00.**

7. Розкриття конкурсних пропозицій:

7.1. Місце: **просп. Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2-й поверх, кімната 200.**

7.2. Дата: **05.09.2017 року.**

7.3. Час: **о 14:30.**

8. Додаткова інформація: конкурсну документацію та зміни до неї розміщено на веб-сайті **www.mil.gov.ua, Розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир. Основні умови договору: відповідно до вимог конкурсної документації.

Для одержання перепусток у разі необхідності отримання конкурсної документації в Департаменті державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів МО України та подання конкурсних пропозицій в день, що передує дню розкриття, необхідно до 15:00 повідомити кандидатуру представників учасника за тел./факс: 454-74-59. Перепустку надають за наявності паспорта.

***

Інформаційний листок про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників

Кафедра військової підготовки Національного авіаційного університету (далі — кафедра) згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої спільним наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 19.10.2016 № 542/1255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2016 року під № 1461/29591, оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри.

1. Посади, які заміщують військовослужбовці:

1.1. Управління:

1.2. Командування:

старший викладач, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380 — 1460 грн;
старший викладач, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1380 — 1460 грн;
викладач, ШПК — «майор», посадовий оклад 1180 — 1250 грн.

2. Посади які заміщують працівники Збройних Сил України:

2.1. Управління:

2.2. Командування:

доцент, посадовий оклад — 5472 грн;
старший викладач вищого навчального закладу, посадовий оклад — 5136 грн.

Кваліфікаційні вимоги: на посаду доцента на кафедру можуть призначати осіб, які мають вчене звання доцента (СНС, старшого дослідника) або науковий ступінь, досвід науково-педагогічної роботи п'ять років; або це може бути старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше як десять років стажу науково-педагогічної роботи. Під час проведення конкурсу перевагу віддають особам, які мають статус учасника бойових дій.

На посаду старшого викладача (старшого викладача вищого навчального закладу) на кафедру можуть призначати осіб, які мають досвід військової служби на посадах за фахом не менше як п'ять років, ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст»; або вчене звання доцента (СНС, старшого дослідника) або науковий ступінь; або це може бути викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який має не менше як п'ять років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці. Під час проведення конкурсу перевагу надають особам, які мають статус учасника бойових дій.

На посаду викладача на кафедру можуть призначати осіб, які мають: ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше як три роки; ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше як три роки, видані навчально-методичні посібники, наукові праці. Під час проведення конкурсу перевагу надають особам, які мають статус учасника бойових дій.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії:

військовослужбовці — рапорт про участь в конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, службову та медичну характеристику, довідку про проходження військової служби, письмову згоду на збір та обробку персональних даних;

цивільні особи — заяву про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, копію трудової книжки, характеристику з місця роботи, копію паспорта, письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надають кандидати за наявності.

Останній день приймання документів кандидатів на участь у конкурсі на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — 21.09.2017 (включно).

Дата проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — 02.10.2017 року.

Документи подавати за адресою: 03048, м. Київ, вул. Медова, 1.

ВІТАЄМО!

25 серпня свій день народження відзначає

Бойчук Микола,

старший хімік підрозділу РХБЗ в/ч А3215 старший солдат.

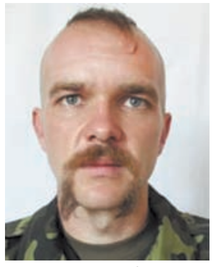

Під час несення служби він неодноразово виконував бойові завдання в районі проведення АТО. За цей час зарекомендував себе з позитивної сторони, демонстрував відмінні результати у бойовій підготовці, неодноразово заохочувався командиром військової частини за особистий внесок та здобутки під час військової служби. Сьогодні товариші та командири вітають іменинника, зичать усіляких благ та гараздів. Легкої служби тобі, друже, успіхів у всіх починаннях.

ВІТАЄМО!

26 серпня виповниться 36 років

Євгену Маркевичу,

старшому офіцеру батареї 1-го гарматного дивізіону 55-ї бригади, старшому лейтенанту. Євген Олегович відслужив у бригаді за мобілізацією, згодом підписав контракт у цій же військовій частині. Нагороджений медаллю «За оборону Маріуполя», нагрудним знаком начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України «За досягнення у військовій службі» ІІ ступеня. З 2014 року сумлінно виконує усі поставлені завдання у районі проведення антитерористичної операції.

Командування та особовий склад підрозділу вітає старшого лейтенанта Євгена Маркевича з днем народження, бажає здоров`я, натхнення, злагоди й нових звершень у благородній справі служіння Україні та її народові!

ЗІ СВЯТОМ, УКРАЇНЦІ!

Студія «Квартал 95»:

— Ми вітаємо Україну та всіх військовослужбовців Збройних Сил України з Днем незалежності! Тієї безцінної незалежності, яку сьогодні на Сході країни виборюють тисячі українських хлопців і дівчат. Незалежності, яка в серці кожного з нас. Незалежності, якою пишаємося. Україно, будь сильна, вільна, незалежна! Наш народ гідний найкращого майбутнього. Створювати його вже сьогодні маємо саме ми, а завтра — наші діти. Спасибі вам за вашу роботу, за чисте небо. Миру всім нам!

Маша Собко:

— Україна незалежна! Для мене цей день завжди був і залишиться святом, але святом із почуттям суму, бо не можу не згадати про героїв, які виборюють і виборювали для нас право бути вільними, з непорушними кордонами, право на самоідентичність, право на розвиток і повагу до нашої культури. От і зараз завдяки нашим захисникам пишеться нова історія України і ми відчуваємо міць і силу єдиного народу. Дякуємо вам за мирне небо, за те, що ви покладаєте всі свої сили на захист нашої держави й прокладаєте стежку для майбутніх поколінь!

Слава Україні! Героям Слава!

Ніна Матвієнко:

— Дорога моя матінко Україно, вітаю тебе зі святом! Хай воно багатостраждальне, зрощене в сльозах і болю, але я вірю, що зійдуть квіти твоїх загублених дітей, проросте правда й сила духу твого народу. Будь благословенна між іншими слов'янськими народами, будь сильна своїм корінням і славна своїми паростками. Щасливого й славного тобі майбуття та Божого благословення на довге й мирне життя!

Руслана Лижичко, українська співачка переможниця «Євробачення»:

— З Днем незалежності України, друзі!

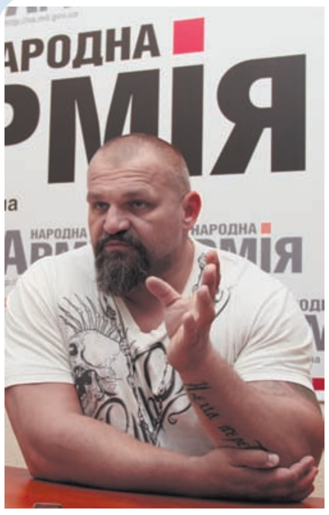
Від усього серця вітаю нас із цим святом! Нехай воно додасть нам наснаги й сили для процвітання нашої незалежної Батьківщини! Нехай усі перепони зникають із нашого шляху, а вороги від однієї згадки про Україну тікають якнайдалі! Пишаюся своєю Батьківщиною, її славними людьми й відважними воїнами. Попереду тільки перемоги та щастя. Від усього серця бажаю всім українцям міцного здоров'я, гарного настрою, щастя та незламної віри в щасливе майбутнє нашої Батьківщини! Хай любов і надія не згасає у вашому серці ніколи!

Слава Україні! Героям Слава!

Ахтем Сеїтаблаєв:

— Передусім хочу вклонитися всім і кожному нашому воїнові за те, що кожен день ви своїм людським і воїнським подвигом даєте нам можливість жити під мирним небом, спокійно ходити вулицями міста, пити каву з гарними дівчатами, знімати кіно, ставити спектаклі. Я знаю, що так само кожен із них мріє про мирне небо, гідну старість для своїх батьків, гарне майбутнє для своїх дітей. Я щиро бажаю всім і кожному здійснення цих мрій. А також усім бажаю здоров'я й дуже прошу: не підставляйтесь там, де є хоч мінімальний шанс залишитися живими й неушкодженими. І з Днем незалежності, бо незалежність якраз виборюєте ви!

Василь Вірастюк, український стронгмен — найсильніша людина світу:

— Я вітаю українців із надзвичайно важливим для всіх нас святом — Днем незалежності України!

Довгі роки наша нація виборювала своє право на життя у вільній і єдиній країні, перемагаючи ворогів та недоброзичливців. Переконаний, зможемо відстояти свою країну і в наш час.

Ми — нащадки славного роду, справжні українці! Ми неодноразово доводили, що є найсильнішою нацією планети, і не лише в плані м'язів, а й талантів, умінь та гострого розуму. Я пишаюся Україною, її спортсменами, які здобувають найвищі світові нагороди, виборюючи світову першість на чемпіонатах та Олімпійських іграх; науковцями, які своїми винаходами дивують світ і полегшують життя всього людства; артистами, які вражають своїми талантами; жінками, найвродливішими в усьому світі, а найбільше — героями, які вражають своєю відвагою та мужністю! Дякую за вашу сміливість і героїзм! Я бажаю всім нам миру, а вам — скоріше повернутися додому живими й неушкодженими!

Слава Україні! Героям Слава!

Ганна Різатдінова, гімнастка, олімпійська призерка:

— Я пишаюся тим, що народилась в Україні! Святкувати День незалежності нашої країни — це велике щастя й радість, адже наш народ гідний жити у вільній країні, будувати й піднімати її на найвищий щабель. Наш народ сповнений талантами, які прославляють Україну на весь світ. Хочу, щоб так було завжди! І хоча сьогодні Україна переживає важкі часи, я вірю, що ми вистоїмо, повернемо Донбас, повернемо мій рідний Крим. Тому я побажаю всім нашим захисникам — бійцям на передовій — залишатися такими ж сильними й непохитними. Ми пишаємося вами, нашими героями, яких виростила наша земля. Бажаю всім українцям добра, любові та сили. Займаючись художньою гімнастикою, я мріяла підняти український прапор на Олімпіаді й пишалася тим, що саме наш гімн звучав на весь світ! Я хочу, щоб у кожного з нас була мрія, яку ми могли б здійснити якнайскоріше. Зараз найбільша моя мрія — це мир на нашій землі!

Слава Україні!

Тарас Тополя та гурт «Антитіла»:

— Усіх українців вітаємо з Днем незалежності! Така наша доля — крізь століття виборювати кров'ю й титанічними зусиллями право бути вільними та самостійними. Відповідаючи на агресію російських окупантів, українська армія й громадянське суспільство показали високий рівень підготовки, свідомості, консолідації та єдності. Ми посилилися й багато чого досягли. Треба лише не зупинятися!

Разом переможемо!

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 31377 Замовлення 55662

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ
Андрій ЛИСЕНКО

Провідний літературний співробітник —
Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004